Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5240 — ԱՊՐԻԼ 28/11 ՄԱՅԻՍ 1903 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — 14 ՍԕԹԷՄԲԷՐ 1321 — Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5240

درعلیه‌ده غلطه‌ده ﴿ آره‌ولك ﴾ غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանցo Փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	ղրշ.
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	ֆրգ.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՆԳԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 4 Մայիս

Ամիս մը չըներ տակաւին որ յանկարծ օրին մէկը լուր մը ղլորեցաւ մէջտեղ թէ Անգլիոյ Թագաւորը Բարիզ պիտի գայ։ Ինչո՞ւ, ի՞նչպէս... հարցնելու ատեն իսկ չմնաց ու Բարիզցիները Էտուարտ Թագաւորը իրենց փողոցներուն մէջ տեսան։ Ընդունելութեան մասրամասնութիւնները հեռագիրներն ու ֆրանսական թերթերը բերին արդէն ձեզի։ Օ՜հ, հազար անգամ տեսնուած ու դարերէ ի վեր հազար անգամ կրկնուած ընդունելութիւն մը, որ այս անգամ ալ կրկնուեցաւ։ Զինուորներ հոս, զինուորներ հոն, հեծեալ, հետեւակ, թնդանօթաձիգ, զինուոր ամէն կողմ. չորս օր ամբողջ Բարիզի փողոցները զինուորական մարզարանի մը վերածուեցան. սաղարտաւ, զրահ, թրմբուկ, փող, թնդանօթ, ասոնց հետ մէկտեղ ոստիկաններու վաչտեր որ առաւօտէ մինչեւ իրիկուն, հեւ ի հեւ, չուներին կոտած, ապրին անդրին կը վազեն, հազարաւոր հոգիներ հոս ու հոն քշելու։ Իրիկունն ալ լուսավառութիւն, գոյնզգոյն կանթեղներով. ա՜ւ չէ՞ եղած միշտ՝ չատ փոքր տարբերութիւններով՝ ընդունելութիւն մը։

Ու չատ հասարակ բան մը պիտի ըլլար Էտուարտ Թագաւորին Բարիզ գալը, եթէ ասոնցմէ զատ իր յատկանական կողմերը չունենար։ Անգլիոյ Թագաւորին այցելութիւնը ուրիշ արքայական այցելութիւններէ տարբեր բան մը ունեցաւ։ Ամէն մարդ անհամբեր կ'ուզէր տեսնել թէ ի՞նչ ընդունելութիւն պիտի ընէր Բարիզի ժողովուրդը։ Արդարեւ, միակ հեռաքրքրական կողմը ասոնց էր. որովհետեւ կառավարութեան ըրած ընդունելութեան մասին խօսիլն աւելորդ է, վասն զի հոն ամէն ինչ չափուած ձեւուած է։ Բրոթոքոլ ըսուած բան մը կայ, որ աս ասանկ է, անի անանկ ըսած մէջէն ելած է։ Մնացեալները՝ նախագահ, նախարար, զօրավար եւ զինուոր իրը մէկ մէկ դերակատար՝ իրենց դերը լիովին կատարելու ու բրոթոքոլը անթերի գործադրելու կը նային։ Չմ'գիտեր թէ որոշուած էր նաեւ որ Պ. Լուպէ քանի՞ անգամ պիտի ժպտէր ու ինչ ուժով պիտի սեղմէր Թագաւորին ձեռքը. կարծեմ թէ այսչափը գոնէ նախագահին կամքին ձգուած էր ու մինակ այս կէտին վրայ կարելի է բան մը ըսել։ Անգլիոյ Թագաւորը ամբողջ կառավարական ցոյցերուն մէջէն մինակ ասի պիտի յիշէ թէ Պ. Լուպէ չատ սիրալիր ու անկեղծ անձնաւորութիւն մըն է, որովհետեւ միշտ կը ծիծաղի ու ձեռքը ամուր կը սեղմէ։ Մնացեալները բրոթոքոլ...։

Բայց ժողովուրդը բրոթոքոլ չունի. ուզածին պէս կրնայ ընդունիլ իր հիւրը ու անոր բռնած դիրքը կրնայ տարբերիլ անձնաւորութենէ անձնաւորութիւն։ Դժուար է ճշդիւ ըսել թէ ի՞նչ եղաւ Բարիզի ժողովուրդին բռնած դիրքը դէպի Անգլիոյ Թագաւորը. սա տպաւորիչը ըրաւ թէ պարզածի մը դիրքը բռնեց, աւելի ճիշդ՝ յանկարծակիի եկողի մը դիրքը պիտի ըսէի. պօռա՞յ թէ չպօռա՞յ, ծափահարէ՞ թէ ոչ, ի՞նչ դէջէ. կեցցէ՛ Թագաւորը, կեցցէ՛ Բրիւկէր թէ կեցցէ՛ Մարչան, ինքն ալ չգիտցաւ։ Նայեցաւ, դիտեց. կուշտ կուշտ նայեցաւ, ամէն անգամ որ դուրս ելաւ Թագաւորը, խըռնուեցաւ անոր ճամբուն երկու կողմը, զանի տեսնելու համար եւ եթէ երբեմն երբեմն կեցցե՛ն Պոէրները՝ կեցցէ՛ Թագաւորը, կեցցէ՛ Լուպէ ու կեցցէ՛ բանակը գոչողներ եղան, ոչ ոք ուշադրութիւն ըրաւ իրենց։ ու այդ ձայները անհատական դոչումներ եղան միայն, ժողովուրդը չը հետեւեցաւ անոնց, վասն զի չէր գիտեր թէ ի՞նչ գոչէր։

Բայց եւ այնպէս, ամէն բանէ առաջ Բարիզի ժողովուրդը քաղաքավար դըրսնուեցաւ. հակաւակ քանի մը աղգայնական չօվէն լրագիրներու դրգռումին, Բարիզի ժողովուրդը ցոյց տուաւ թէ պէտք եղած ատենը գիտէ իր կիրքերը լռեցնել ու իր հիւրերը յարգել. եւ կարծեմ՝ թէ Մանչէն ասդին եւ թէ Մանչէն անդին ասկէ աւելի ուրիշ բանի մը չէին սպասեր այս պարագաներուն մէջ։ Ֆաշոտան ու Պոէրներու պատերազմի առթիւ եղած ցոյցերը դեռ երէկուան արժէքը ունին. ուստի ոչ ոք կը խաբէր ինքզինքը թէ արտաքոյ կարգի ժողովրդային ոգեւորութիւն մը պիտի գտնէր Էտուարտ Թագաւորը։ Նոյն իսկ բաւական խոր մտհոգութիւն մը կար Անգլիոյ մէջ թէ մի՛ գուցէ անհաճոյ ցոյցեր տեղի ունենան։ Եւ ահա թէ ինչո՞ւ ամբողջ անգլիական մամուլը ինքզինքը խիստ գոհ կը հռչակէ եղած ընդունելութենէն։

Ինչ եղաւ արդիւնքը սոյն ճամբորդութեան. թէ Անգլիա եւ Ֆրանսա ամէն տեսակէտով պէտք ունին իրարու հետ բարեկամ մնալու. վերջին տարիները կարծես թէ ընդհակառակը, հետզհետէ աւելի կը հեռանային իրարմէ։ Պէտք էր առաջին զօրաւոր քայլ մը առնել, երկու ժողովուրդները բարեկամական ճամբուն վրայ բերելու համար։ Ու Էտուարտ Է. առաւ այդ դժուարին քայլը։ Ահա կարծեմ ամբողջ արդիւնքը սոյն ճամբորդութեան, եւ քիչ բան չէ։

Ե. ԱՐՇԱՒՈՒՆԻ

ՎԱՆԱՑ
ՍԱՆԴԻՓՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Վանայ Հայկ. Կեդրոնական վարժարանէն յետոյ, որուն վրայ այնքան բան գրուեցաւ, կարեւոր էր քանի մը խօսք ալ Սանդիպտեանի մասին ընել, որ Վանի իգական սեռի ամէնէն կարեւոր հաստատութիւնը կը համարուի։ Բարեյիշատակ Սանասարեանի կտակին համեմատ, Սանդըպտեանը կը ստանայ տարեկան 50 ոսկի Սանասարեանի խնամակալութենէն։ Այս գումարին վրայ ասկէ առաջ կ'աւելնար 4,000 ղրուշի չափ, աշակերտուհիներու տարեթուականներէն։ Անա այս եկամուտներուն կու գայ միանալ հանգ. Սերեբրիննիկովի կտակով 12,000 ռուբլիի տարեկան տոկոսը՝ միանգամ ընդ միշտ ապահով վիճակի մէջ դնելով այդ հաստատութիւնը։ Եւ սակայն, այդ ամէնէն աւելի նպաստաւորուող վարժարանը՝ ամէնէն աւելի աննպաստ վիճակով ու արդիւնքով ներկայացեր է մեզի մինչեւ այսօր։ Ասոր պատճառը որքան Վանի աղջիկներուն՝ դպրոցէն ելելէն ետքը՝ գրքէն ու թղթէն խպա անջատուիլը ու հեռանալը, նոյնքան ալ եւ թերեւս աւելի, այդ դպրոցին ցարդ անկանոն ու կամայական կերպով կառավարուիլն է։ Սանդըպտեանի հոգաբարձութիւնը չկրցաւ դարման մը տանիլ՝ այդ հաստատութիւնը իրենց մօտ օրօր ընող քոյրերուն, որոնք իրը ուսուցչուհի, իրենց չհամակերպող ընթացքով եւ նուազ կարողութեամբ, վարժարանը իրենց ձեռքին մէջ առած, իրենց ուզածին պէս կը կառավարեն։ Սերեբրիննիկովի այս կտակին առթիւ անհրաժեշտ է նոր եռանդով մը գործի սկսիլ՝ այդ վարժարանը կանոնաւոր վիճակի մը մէջ դնելու համար, բարեփոխելով անոր ուսուցչական խումբին մեծ մասը եւ մինչեւ հիմա տեւող դրութիւնը։

Վանի ծխական վարժարաններէն Ցանկոյսներ, Նորաչէն եւ Ս. Յակոբ, ինչպէս տեսանք, միայն արական են։ Այդ ընդարձակ թաղերու իգական սեռի կրթական յանձնաձումը կը կատարեն Սանդրստան, բողոքականներու աղջկանց եւ Բիւզանդեան վարժարանները։ Ասոնց միզորութիւն ունեցող ինքնաշարժ կառք մը գնեցի... Դրան առիւ կը գտնուի. կ'ուզե՞ս տեսնել դայն։

—Ամենայն հաճութեամբ։

—Լոդիկդ ու գլխարկդ առ, պտոյտ մը կատարելու երթանք։

Բրիսթիան քայլ մը ընկրկեցաւ եւ չատ յատակորէն ի վեր հանեց փորձութեան դիմադրելու իր կամքը։

—Անկարելի է։ Հայրս ինծի կը սպասէ ժամէ մը, Շաթէօտէօն փողոցը, իր դրասենեակին մէջ...։

—Հոն կ'առաւօնորդէ քեզ։

—Ո՛չ, ո՛չ։ Կառքս ապսպրուած է։ Շնորհակալ եմ։

—Ա՜հ, կը կասկածի՞ս ինէ, հծծեց Բալէ, յանդիմանական չարժուձեւով մը։ Ի՞նչ բանէ կը վախնաս, բարեկամս։

—Ո՛չ մէկ բանէ։ Բայց գործ ունիմ, չեմ կրնար պատոյտ ելլել...։

—Որքա՞ն փոխուած ես։ Ի՞նչ ըրեր են քեզ։

Ա՜հ, անուշիկս, եթէ գիտնայի՛ր այդպէս ըլլալը։

—Աւելորդ է ըսելը, պատասխանեց Բրիսթիան, յեղակարծ այնուժութեամբ մը։

—Շա՛տ լաւ, այդ մասին չպիտի խօսիմ բնաւ։ Բու համբաւիդ պիտի խնայեն։ Բայց քու նոր գաղափարներդ կը թրմարտե՞ն որ գիս ընդունիս։ Եթէ կը տաղտկացնե՞ քեզ, պէտք է իմացնել ինծի։

—Բնաւ։ Ընդհակառակը, հաճոյք կը զգամ ձեզ տեսնելով։

—Լա՛ւ։ Բայց իրաւունք ունէի այդպէս կարծելու։ Ուրեմն ուրիշ օր մը կը տեսնուինք։

Այդ իրիկունն իսկ, ճաշէն յետոյ, երբ Հարնուա ու Վէրնիէ ընտանիքները հաւաքուած էին, Բրիսթիան պատմեց Բլամիրոնի այցելութիւնը, ըսելով թէ իր բարեկամին յայտնած էր զգացած հաճոյքը՝ այդ այցելութեան առթիւ։ Բրիսթիան աւելացուցած էր թէ, քաղաքավարութեան համար յայտնած էր այդ գոհունակութիւնը

զիտէր Բրիսթիանը։ Անոր մօտեցաւ ու յարեց։

—Ինքզինքնուդ վրայ վստահ՞ էք, դիմագրաւելու համար շուայտութեան ձեր նախկին ընկերներուն։ Ատկէ պիտի հասկցուի ճշմարտօրէն թէ արմատապէս բարձուած էք կամ թէ նորէն անկում մը ունենալու տրամադիր էք։ Ինքզինքիդ Բլամիրոնէն հեռու պահելնուդ պատճառը ի՞նչ է. կը վախնաք որ յոռի դրդիչներու կը մղէ ձեզ։ Եթէ նմանօրինակ վախ մը ունիք, ի՞նչ երաշխաւորութիւն կրնամ ունենալ թէ նորէն չպիտի ինամք ձեր նախկին սխալներուն մէջ։ Օ՜հ, պէտք է լաւ խաղացող մը ըլլալ եւ ամէն փորձութենց ու վտանգներու ենթարկել ինքզինքը։ Պէտք է տեսնուիլ Բլամիրոնի, ինչպէս նաեւ միւսներուն, այն է Վէրթմուսի, Լոնժէնի ու Ֆապրըկիէի հետ։ Անոնց չփումը ձեզի հետ՝ ձեր դարձին փորձաքարը պիտի ըլլայ։ Առանց ատոր, փորձը կատարեալ չպիտի ըլլար։

Բրիսթիան ժպտագին մտիկ ըրաւ մանտան վարձքին պայմանաժամը։ Երեք ամիսէ ի վեր չկրցի վարձագին վճարել։ Տանուտէրը լուր ուղարկած ու աղդարարած է, որ եթէ երբեք ամսագլխուն յիսուն ֆրանք չվճարենք, տունէն դուրս պիտի նետէ մեզ։ Ա՜հ, չեմ գիտեր, ի՞նչ ընեմ... ուրկէ՞ գտնեմ այս դրամը։ Խեղճ երիկս կոյր է, զաւակներս փոքրատի են դեռ...։ Փաղո՞ցը պիտի մնանք...։

Եղկելի կինն այնպիսի՛ սրտաճմլիկ չեչառով մը ըրած էր այս խօսքերը, որ անկարելի էր չյուզուիլ։ Իր նոր վերարկուն խոզանակելով զբաղող Պ. Պուասսոնէթի սիրտը կսկծաց, ու իր կնոջ երեսը նայեցաւ։ Երկուքն ալ իրենց նստատեղով կրկին իրարու հաղորդել իրենց զգացումները։ Տիկին Պուասսոնէթ իսկոյն բացաւ գրդրոցը, մէջէն յիսուն ֆրանք հանեց ու աղքատ կնոջ կարկառելով ըսաւ.

—Առ, մանչիկ Մանսար... ահա յիսուն ֆրանք։ Առ այժմ ասով գործդ տե՛ս, յետոյ Աստուած կու տայ։ Զուր տեղը մի՛ տրտրուիր։ Բարի կի՛ մըն ես դուն։ Հարկաւ գործդ կարգի կը մտնէ...

Կինը, ուրախութենէն լալով, առաւ դրամն ու շնորհակալութիւն յայտնելէ, չատ մը օրհնէնք տալէ յետոյ, մեկնեցաւ։

—Ի՞նչ վնաս ունի, տիկինն իր էրկանը, չէ՞ որ մէկ օրուան մէջ պիտի ծախսէինք այս յիսուն ֆրանքը. մէկ օր պակաս կը կենանք Բարիզ։

—Անշո՞ւշտ... ե՛ս ալ այդպէս խորհած էի։

Նոյն իրիկունը, սպասուհի Հոկտաւեան անոնց քով եկաւ, ու ամօթէն դողդողալով՝ ըսաւ թէ չորս տարիէ ի վեր տեսած չէ իր մայրը, որ Նովիլ գիւղաքաղաքին մէջ կը գտնուի, թէ անոր կարօտովը կը տանջուի, եւ թէ պարոնին ու տիկնոջ Բարիզ մեկնելէն օգտուելով՝ ինքն ալ կ'ուզէ հոն երթալ ու վերադառնալ։

—Իրաւունք ունիս, աղջիկս, ըսաւ Պ. Պուասսոնէթ, չորս տարիէ ի վեր չտեսար մայրդ։ Պէտք է որ երթաս, տեսնես։ Սակայն դրամ ունի՞ս։ Գիտեմ թէ չատ բարի աղջիկ մըն ես դուն. ստացած դրամդ ընտանիքիդ կ'ուղարկես...

—Դիլ մը դրամ ունիմ, պարոն, կը բաւէ. երկու տարիէ ի վեր ձեր տուած ձեռնոցներուը (պախչէ) կը պահէի։ Մինչեւ Պլանվիլ՝ երկաթուղիով պիտի երթամ, անկէ անդին դիւրին է...։

—Ինչպէս դիւրին է... դեռ բաւական հեռաւորութիւն կայ անկէ անդին։

—Այո՛... վեց փարսախ հեռու է, բայց վնաս չունի. ես կրնամ հետիոտն երթալ։

Տիկին Պուասսոնէթ, իր էրկանը մօտենալով, ըսաւ անոր ականջն ի վար.

—Այդ գիշեր Բարիզի միջնակարգ օթէլին մէկն իջնելու ըլլանք, չենք կրնար քուսուն ֆրանքի չափ խնայել. իսկապէս ի՞նչ առաւելութիւն ունի չքեղ օթէլի մէջ կենալը։ Եթէ այս քառասուն ֆրանքը հէք աղջկան տայինք, կրնար երկաթուղիով երթալ մինչեւ իր բնակարանն ու միանգամայն փոքրիկ նըւէրներ տանիլ իր մօր։ Դիտես թէ ո՞րչափ բարի աղջիկ մըն է։ Շիտակը խօսելով, իր ծառայութիւնն ու հաւատարմութիւնն անսպիտ են։ Օ՜հ, ուրախացնե՛նք զինքը։

Վեհոգի Պուասսոնէթ արդէն խորհած էր դայս։ Իր կնոջ ձեռքէն բռնելով՝ պատասխանեց.

—Օ՜հ, որչա՜փ լաւ կ'ըլլայ... ես ալ արդէն այդպէս խորհած էի։ Պէտք է որ ուրախացնենք այս աղջնակը...։

Երբոր Հոկտաւիա առաւ իրեն տըրուած քառասուն ֆրանքը, սկսաւ ուրախութենէն լալ, եւ որովհետեւ չափազանց զգածուած էր, անկարող եղաւ շնորհակալութեան մէկ բառ իսկ արտասանել։

Ե.

Վաղայաջորդ օրը, սրտակեղեք զրոյց մը կը չրջէր գիւղաքաղաքին մէջ։ Լաւագոյն անուն դարձաւոր մը, որ իրը

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՈՆԸ (47)

ԹՕՐԹ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ԱԼՔՈԼԱՎԱՃԱՌԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Ե

—Իրաւ է որ երբեմի պէս չես հիմա, ինչպէս մեր կատարած շուայտութեանց ատեն։ Ա՜հ, Բրիսթիան, հոգ չէ. բաւ է որ հուսկաւորը շուայտութիւններ ըրած ենք միասին։ Ես կը չարունակեմ նորէն. բայց եթէ դիտնայի՛ր թէ քուբացակայութիւնդ որքա՜ն զգալի կ'ըլլայ ինծի համար։

—Պա՜հ, իմ տեղս դուն կրնաս բռնել։ Ուրիշ անձ կը պակսի՞ միթէ։

—Ոչ քեզի պէս... Ա՜հ, երեսուն ձի

Ա՜հ, անուշիկս, եթէ գիտնայի՛ր ինքդ այդպէս ըլլալը։

—Աւելորդ է ըսելը, պատասխանեց Բրիսթիան, յեղակարծ այնուժութեամբ մը։

—Շա՛տ լաւ, այդ մասին չպիտի խօսիմ բնաւ։ Բու համբաւիդ պիտի խնայեն։ Բայց քու նոր գաղափարներդ կը թրմարտե՞ն որ գիս ընդունիս։ Եթէ կը տաղտկացնե՞ քեզ, պէտք է իմացնել ինծի։

—Բնաւ։ Ընդհակառակը, հաճոյք կը զգամ ձեզ տեսնելով։

—Լա՛ւ։ Բայց իրաւունք ունէի այդպէս կարծելու։ Ուրեմն ուրիշ օր մը կը տեսնուինք։

Այդ իրիկունն իսկ, ճաշէն յետոյ, երբ Հարնուա ու Վէրնիէ ընտանիքները հաւաքուած էին, Բրիսթիան պատմեց Բլամիրոնի այցելութիւնը, ըսելով թէ իր բարեկամին յայտնած էր զգացած հաճոյքը՝ այդ այցելութեան առթիւ։ Բրիսթիան աւելացուցած էր թէ, քաղաքավարութեան համար յայտնած էր այդ գոհունակութիւնը

եւ թէ մտադիր էր այնպէս մը կարգադրել որ ալ ես չտեսնէր Բլամիրոնը։ Մինչ Վէրնիէ կը դրուատէր տղուն տուած այս որոշումը եւ կը քաջալերէր զայն՝ յարաբերութիւնները խզելուն համար իր բոլոր նախկին ընկերներուն հետ, Ժընըվիէվ միջամտեց.

—Թերեւս նախընտրելի պիտի ըլլար կամաց կամաց հեռանալ անոնցմէ։ Ձեռք առնուած ամէն խիստ միջոց Բրիսթիանի ընտանիքին կողմէ թեւադրուած պիտի համարուի։ Եւ որովհետեւ ատանկ բան չկայ, ու ամէն ինչ որ անիկա կ'ընէ, իր անհատական նախաձեռնութեան արդիւնք է, լաւագոյն է յեղակարծօրէն խզում չկատարել։ Մնաց որ ատիկա չպիտի՞ նըշանակէր իր նախկին ընկերներէն վախնալ։ Եւ նոյն իսկ անոնց ազդեցութենէն դերծ մնալու համարժէք չէ։ Բրիսթիան վախնալու բան մը չունի եւ կրնայ իր ընկերներուն հետ տեսնուիլ, եթէ հաճոյ թուի իրեն։

Այս խօսքերը ըսելով, Ժընըվիէվ կը

կամարդ աղջիկը եւ պատասխանեց.

—Օ՜հ, փորձութենէ աւելի տաղտուկ զգալու վախը ունիմ, երբ անոնց հետ գտնուիմ։ Բարեբաղդաբար, դիտեմ չանդգնութիւն դնել երբեմի հաճոյքներուն եւ այսօրուան դոհունակութեան միջեւ։ Բլամիրոնը չպիտի վշտացնեմ, դուռնէն ճամբու դնելով զայն։ Բայց տեսակ մը դարձանք պիտի ղղամ, եթէ տունէն դուրս միասին գտնուիմ անոր հետ։ Մըտքի այնպիսի դարձուածք մը ունի որ ալ ես հաճելի չի թուիր ինծի։ Կ'երեւայ թէ միւսներն լեղուն չենք խօսիր ալ։ Լաւ։

—Մանաւանդ որ հիմա միւսներն կերպով ալ չէք խորհիր։ Ասիկա է որ կը դայթակղեցնէ ձեզ։ Անմիտներու ծաղրանքին պէտք չէ ենթարկէք ինքզինքնիդ։ Եւ որովհետեւ անկարելի է որ կեանքի մէջ միայն ձեր համակրած մարդիկը տեսնէք եւ խուսափիք ձեզի անհաճոյ թուած անձերէն, պէտք է հիմակուընէ վարժուիլ այդ տաղտկացուցիչ բաներուն։

(Շարունակելի)

որմնադիր, կը հայթայթէր իր ապրուստը եւ որուն ընտանիքը կը բաղկանար վեց զաւակներէ ու հէք կնոջմէն, դիպուածաւ տանիքէ մը վար իյնալով՝ ծանրապէս վիրաւորուած էր ու անյոյս վիճակի մէջ հիւանդանոց փոխադրուած։ Դիւաքաղաքին մէջ ամէն ոք կը ճանչնար այս մարդն ու կը ցաւէր, մանաւանդ որ անոր տղոցմէ մէկը կաթընկեր էր դեռ։

Երբոր Պ. եւ Տիկին Պուասոնէթ լսեցին այս բանը, մեծապէս զգածուեցան։ Իմանալով թէ այդ դժբախտ ընտանիքին ի նպաստ հանգանակութիւն կը կատարուի դիւաքաղաքին մէջ, առանց նոյն իսկ սպասելու որ նպաստահաւաք յանձնախումբին կողմէ իրենց դիմում ըլլայ, ուղեցին փութով մասնակցիլ հանգանակութեան։

—Պէ՞տք է որ անպատճառ բան մը տանք այդ տարաբախտ ընտանիքին, ըսաւ Պ. Պուասոնէթ իր կնոջ։

—Այո՛, անպատճառ... Նայէ՛, ես ինչ մտածեցի, չէ՞ որ մեր հաւաքած դրամին յիսուն ֆրանքն ինծի կը վերաբերէր, չէ՞ որ դուն այս դրամով նուէր պիտի դնէիր ինծի համար. դանց կ'ընեմ այդ նուէրը։ Ստոր դրամը խեղճ գործաւորին կնոջ տանք...

—Սակայն մէկ պայմանով... քանի որ դուն ձեռնթափ կ'ըլլաս այդ նուէրներէն, ես ալ կը հրաժարիմ քու՝ ինծի համար դնելիք նուէրներէդ։ Այս պարագային մէկ, յիսուն ֆրանք դո՛ւն նպաստաւորուած կ'ըլլաս, յիսուն ֆրանք ալ՝ ես։ Հարիւր ֆրանքը կրնայ քիչ մը օգտակար ըլլալ այդ անբախտ ընտանիքին։ Ինչ կ'ըսես...։

—Օ՜հ, ինչ երջանկութիւն... այդ թշուառներն ուրախացնել...։

Պ. եւ Տիկին Պուասոնէթ միասին գացին գործաւորին բնակարանն ու եղկելի կնոջ տուին հարիւր ֆրանքը։ Վերադարձին, Պ. Պուասոնէթ հանդիպած էր իր ամենասիրելի բարեկամներէն մէկուն, գրավաճառ Վէրմանտուայի։ Մեծ յուսահատութեան ու սաստիկ տագնապի մէջ տեսաւ այս մարդը, որուն եւ իր միջեւ մտերմական անկեղծ յարաբերութիւն մը կը մշակուէր մանկութենէ հետէ։ Հարցուց պատճառը։ Գրավաճառը, քանի մը պատ ի պատ խօսքերէ յետոյ, ըսաւ վերջապէս թէ ստորագրած է վճարագիր մը՝ որուն պայմանաժամն երկու օրէն կ'աւարտի, թէ չկարենալով ամբողջացնել անոր փոխարժէքը՝ երկու հարիւր յիսուն ֆր. կը պակսի, թէ այսպէս իր ստորագրութիւնը յարգաղուրկ ըլլալով՝ իր առեւտրական վարկը պիտի կորսի։ Խնդրեց նաեւ որ եթէ պատրաստ դրամ ունի, փոխատուութիւն մը ընէ մէկ ամիսէն վճարելու պայմանաւ։ Պ. Պուասոնէթ, գիտնալով թէ իր կինը բնաւ չը պիտի առարկէ, իսկոյն երկու հարիւր յիսուն ֆրանքը տուաւ իր այս վաղեմի ու պարկեշտ բարեկամին։ Երբոր տուն վերադարձաւ ու իր կնոջ պատմեց իրողութիւնը, վստոգը կիսը աւոր վրայս դարձուելով ըսաւ.

—Շա՛տ լաւ ըրեր ես... շա՛տ լաւ... բախտաւոր եղողներուն օգնութեան հասնելու չափ անուշ բան չկայ... աւելի լաւ...։

Զ.

Դիւաքաղաքին մէջ քանի մը ծաղրասէրներ երբ կը փոքէին հեգնել Պ. Պուասոնէթն ու անոր կը հարցնէին Բարիզ չերթալուն պատճառը, վեհոգի մարդը կը պատասխանէր.

—Կ'ըսուի թէ արուեստանդէսը դեռ շատ մը պակասներ ունի։ Մենք ալ զգուշացանք յսմպէտս դրամ ծախսելէ։ Թերեւս... յետոյ երթանք...

Կարին Թարգ. Ա. Ն. Թ.

Արտաքին Լուրեր

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Կրօնական միաբանութեանց խնդիրը. — Բաբուչինեանցներու վճռումը. — Միրեոնին խնդիրը. — Տուրքերու հաստատութիւնը։

Բարիզ, 5 մայիս. — Սէն-Տիէի եպիսկոպոսը բաց նամակ մը ուղղած է այն ընտանիքի հայրերուն, որոնց տղաքը քաղաքին կրօնական վարժարանները չեն յաճախեր։ Ցիրէր տը Մարի միաբանական հաստատութեան մօտաւոր վակման դէմ խօսելով կը գրէ. «Զեղի կը դիմեմ, ուրեմն, ընտանիքի հայրեր, որ մեր դպրոցները չէք զրկեր ձեր զաւակները, եւ կ'ըսեմ ձեզի. «Ձեր բողոքը միացուցէք մերինին, ի նպաստ կրօնական ազատութեան։ Արդարութիւնը այսպէս կը պահանջէ. մնաց որ՝ ձեր ինքնակացութիւնը երաշխաւորելու լաւագոյն միջոցն է ուրիշները պաշտպանել»։

—Կ'ըսուի թէ վերջերս կարդ մը կիներ Ավինեոնի արքեպիսկոպոսին դիմում ընելով՝ բողոքեր են նախարարական հրամաններուն հնազանդած ըլլալուն համար։ Այդ կիները նաեւ յայտներ են թէ փոխանորդ Պ. Բիւսաք ալ իրենց բողոքին համամիտ գտնուելով՝ հրաժարական տուած է։ Արքեպիսկոպոսը կը գրէ թէ իր փոխանորդին հրաժարականը աւելի առաջ տրուած է Ավինեոնի կիներու բողոքէն, եւ թէ այդ հրաժարականը ներքին ու անձնական պատճառէ առաջ եկած է։ Միւս կողմէ փոխանորդն ալ կը յայտարարէ թէ իր պեսին հետ դաղափարի անհամաձայնութիւն ունենալով հրաժարած է։ Փոխանորդը նաեւ կը յայտարարէ որ ինք ոչ թէ հրամայած, այլ խորհուրդ տուած է կրօնական պետերուն փակել իրենց մատուռներուն դուռները։

—Կղերական թերթի մը մէջ հայր Շարմբէան կը բացատրէ թէ արդի կրօնական հալածումներուն հետեւանքաւ, օտար երկիրներու մէջ ֆրանսական ազդեցութիւնը ի՛նչ փոփոխութիւն պիտի կրէ։ «Այս մեղապարտ պայքարը, կ'ըսէ, որ մեր վարիչներուն կողմէ կը մղուի ընդդէմ կրօնական կեանքին, իր հակահարուածը պիտի ունենայ իբր որոշ արդիւնք՝ այն է Ֆրանսան փոքրկացնել, կործանելով նուիրակութիւնները, որ գլխաւոր միջոցն է իր արտասահմանի մէջ ունեցած ազդեցութեան»։ Ընծայարաններու եւ ուրիշ կրօնական հաստատութեանց փակումը այսուհետեւ անկարելի կը դարձնէ ֆրանսացի միսիոնարներու ստեղծումը. օտար երկիրներու բազմաթիւ միսիոնարութեանց համար պէտք եղած միսիոնարները ո՞ւրկէ պիտի կրնան հայթայթել։ Այս չէ ամէնը. կրօնական միաբանութեանց դէմ մղուած կռիւը վարմացում եւ ապշեցութիւն կը պատճառէ կարգ մը երկիրներու բնակիչներուն, որոնք մեծ ուշադրութեամբ կը հետեւին Եւրոպայի, մանաւանդ Ֆրանսայի գործերուն։ Ֆրանսա ոչ միայն բազմաթիւ վաճառականներ կը ղրկէ անոնց, այլ եւ ստուար թիւով միսիոնարներ։ Այս առթիւ, հայր Շարմբեան օտար երկրէմը ստացած իրմէկ նամակը կը հրատարակէ, որուն սա մասերը առաջ կը բերենք.—«Մեր բնիկները կը կարդան ձեր լրագիրները եւ կը զարմանան Մարոկոյի մէջ արտասանուած բոցաշունչ ճառերուն վրայ։ Ի հարկին, Ֆրանսայի եւ իր աշխարհական թեւարկութեան վրայ նախանձող մէկ քանի աղգերու ներկայացուցիչներ կը թարգմանեն այդ բանախօսութեանց անունները եւ կրօնաւորներուն հիները, մինչ նաւատորմ կը ղրկեն օտար երկիրներ եւ Զին, բռնադատելու համար զանոնք, որպէս զի յարգեն այն կրօնական հաստատութիւնները զորս կը փակեն Ֆրանսայի մէջ։»

Պասքիա.—Բաբուչինեանցներու վճռումը Սէնթ-Անթոնան մենաստանէն, զինու զօրութեամբ կատարուեցաւ այս առաւօտ։ Ժամը երկուքէն սկսեալ՝ վանքին շուրջը բռնած էր զօրքերու շղթայ մը։ Բայց արդէն իսկ երկու հազար հոգի բազմութիւն մը խռնուած էր վանքին շուրջը։ Ժամը չորսին, կեդրոնական քոմիսէրը, ընկերակցութեամբ փոխ-կառավարչին, հարցաքննիչ-դատաւորին եւ հետեւակազօրքի ու ոստիկան-զինուորներու ջոկատի մը, վանքին դուռը բաղխեց։ Բաբուչինեանները պատասխանեցին թէ բռնի ուժի առջեւ միայն տեղի պիտի տան, թէ իրենք վանքին մէջ ամրացած՝ հոն կրնային դալ եւ փնտռել զիրենք։ Այն ատեն դուռը խորտակուեցաւ կացինի հարուածներով։ Բռնիչները ու զօրքերը ղժուարութեամբ մտան վանքին մէջ եւ մինչեւ մատուռ հասան, ուր Բաբուչինեանները ծնրադիր, անգամ մըն ալ մերժեցին դուրս ելլելու։ Հարցաքննիչ դատաւորին սենեակ տարուեցան կրօնաւորները, ժողովրդեան խանդավառ աղաղակներուն մէջտեղ։ Բազմաթիւ բարեկամներ կը յաղորդէին սնունդ հայթայթել անոնց։ Բաբուչինեան հայրերը ուտելիք չէին առած երկու օրէ ի վեր։ Կարմատնէ հարցաքննութենէ մը յետոյ՝ Բաբուչինեանները ազատ թողուցեցան։ Վաղը Իտալիա պիտի մեկնին։ Վանքը կնքուեցաւ, բայց անիկա պարապ էր արդէն, կարասիները ուրիշ տեղ փոխադրուած ըլլալնուն համար։

Վալանս.—Բարի-Նուվելի կողմէ իր անունով ցոյց տուուելուն հետեւանքաւ, Կրանտ-Շարթրէօզի ընդհանուր գործակալ Պ. Վիքթոր Օտիէ կոչնագիր մը ստացաւ երէկ իրիկուն, Բարիզի մէջ հարցաքննիչ դատաւոր Պ. Անտրէի ներկայանալու, մրլիոնի խնդրին համար։ Պ. Օտիէ այն անձն է որուն հետ յարաբերութեան մը մտած է Տroմ Ռէքիւպլիքինի երեւան հանած պատուիրակը։

—Այս տարուան ապրիլ ամսուան անուղղակի տուրքերու հասոյթը 17,225,000 ֆրանք աւելի եղած է նախապէս ենթադրուածէն։ Առաւելութիւնը ամէն ճիւղերու մէջ ալ առաջ եկած է, բացի մաքսէն։ Առաջին չորս ամիսներուն եղած առաւելութեանց գումարը կը հասնի 27 միլիոնի, նախապէս ենթադրուածներուն հետ բաղդատմամբ։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Երեսփ. Ժողովին մէջ.— Մեծ տէրութեանց նաւատորմիղը.— Անգլիոյ առաջարկութիւնը.—Արտաքին գործոց խորհրդականին այտարարութիւնը.—Մարոկոյի հոդմի մէջ.—Շրեղ ընդունելութիւն։

Հռոմ, 6 մայիս. — Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ հարցում եղաւ թէ Իտալիոյ կառավարութիւնը ի՞նչ ընդունելութիւն ըրած է Անգլիոյ առաջարկութեան՝ մեծ տէրութեանց նաւատորմիղը միաձայն զեղչելու մասին։ Արտաքին գործոց խորհրդական Պ. Պալֆուր պատասխանեց թէ վերջերս Պ. Պ. Պալֆուր ու Ֆորթէր յայտարարած են որ Անգլիա պատրաստ է իր նաւային սպառազինութիւնները նուազեցնել, եթէ միւս տէրութիւններն ալ հաւանին միեւնոյնը ընելու, բայց թէ Անգլիա այդ տեսակ առաջարկութեան մը նախաձեռնութիւնը ընաւ ստանձնած չէ։ Պ. Պալֆուր յարեց թէ հետեւաբար Իտալիա նպաստաւոր կամ անդամ ընդունելութիւն մը չէ ըրած առաջարկութեան մը որ իրեն եղած չէ։ Խորհրդականը ըսաւ նաեւ որ Անգլիա եթէ նաւային սպառազինութիւնները նուազեցնելու մասին դիմում մը ըրած ըլլար Իտալիոյ մօտ, այդ ձեռնարկը կրնար անպատեհ նկատել, վասն զի երբ միւս տէրութիւնները իրենց նաւատորմիղը աւելցուցին, Իտալիա, եւրոպական պատճառներով, վերջին տարիներու մէջ, նուազեցուց իր նաւատորմին ծախքերը։

—Անթել հեռագրի հնարիչը Մարքոնի, վերջերս Հռոմ ժամանեց եւ մեծ խանդավառութեամբ ընդունուեցաւ։ Թեւեւ անձրեւ կու գար եւ ժողովուրդին հրաւէր մը եղած չէր, Հռոմի բնակիչները խուռն բազմութեամբ դիմեցին կայարանը ու անոր յարակից փողոցները։ Մարքոնի առտուան ժամ 7ին ժամանեց։ Ժամ մը առաջ կարելի չէր կայարանին մէջ ճամբայ դտնել, ուր կային բազմաթիւ ընկերակցութիւններ եւ ամէն դասակարգի պատկանողներ՝ մեծ գիտուններէն մինչեւ յետին տգէտը։ Ամէնքն ալ իրենց դրօշներով եկած էին ողջունելու Իտալիոյ ամէնէն նորագոյն փառքը։ Նախարարներուն կողմէ ալ ներկայացուցիչներ կային։ Հռոմի քաղաքապետը՝ Բոլոնա իշխանը անձամբ ներկայ գտնուելով բարի գալուստ մաղթեց Մարքոնիի, ըսելով.

«Պարծանք կը համարիմ որ առաջինը կ'ըլլամ Հռոմի անունով ձեզ յատնելու այն ուրախութիւնը զոր ձեր այցելութիւնը կը պատճառէ տմբողջ ժողովուրդին։»

Մարքոնի որ այդ պահուն ընդունելութեան մը չէր սպասեր, այնքան յուզուեցաւ որ «չնորհակալ եմ» միայն կրցաւ ըսել, խոնարհելով քաղաքապետին առջեւ, եւ բարեւելով ժողովուրդը, որ իր խանդավառ «կեցցէ՛»ներովը օդը կը թնդացնէր։ Մարքոնի ուղեց կայարանին սրահը երթալ, բանախօսութեանց կատարման համար, բայց ժողովուրդը թող չտուաւ. գրկեց Մարքոնին եւ յաղթական կերպով իր կառքը տարաւ։ Մեծ հնարիչը երբ օթէլ գնաց, պարտաւորուեցաւ քանի մը անգամ պատշգամը ելլել եւ ողջունել ժողովուրդը որ խլացուցիչ «կեցցէ՛»ներ կ'արձակէր։

ԶԻՆԱԿԱՆ ԴՈՐԾԵՐ

Բուանկ-Սիի մէջ.—Հերհում մը.— Ֆրանսայի ընթացքը.—Սովը։

Լոնտոն, 6 մայիս. — Թայմսին Բէքինի թղթակիցը կ'ըսէ թէ տեղւոյն Ֆրանսական դեսպանատան միջոցաւ արտօնուած է հերքելու այն լուրը թէ Ֆրանսայի կողմէ Զինու մօտ փորձ մը եղած ըլլայ, որպէս զի Ֆրանսայի անկեղծութիւնը ընդունի՝ Բուանկ-Սիի մէջ անկարգութիւններ զսպելու։ Թղթակիցը կը յարէ.— «Ֆրանսա միայն Զինէն պահանջեց այդ անկարգութիւնները զսպել, որոնք կրնան մինչեւ Հնդկաչին տարածուիլ, բայց Ֆրանսա բնաւ չէ առաջարկած զինուորներ ղրկել Բուանկ-Սի եւ Զին ալ անոր առաջարկութիւնը չէ խնդրած։» Զինու արտաքին գործոց նախարարութիւնն ալ կը հերքէ այդ տեսակ փորձ մը եղած ըլլալը։

—Բուանկ-Սիի զինուորական պետը, [illegible] թենէն նպաստ կը ստանայ, որով Զինու կառավարութիւնը, այդ պայմաններուն մէջ, չուզեր զբաղիլ Բուանկ-Սիով։

—Ֆանթոնի ամերիկեան հիւպատոսը կը տեղեկագրէ թէ Բուանկ-Սիի մէջ հարիւր յիսուն հազար հոգի կը մեռնին անօթութենէ։ Այդ սովը արդիւնք է ապատակող բազմաթիւ խումբերու կողմէ գործուած աւերներուն. նաեւ բրնձի նուազութեան։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Բրուսբեր իշխանը. — Ներում.—Հաեսքիեր զօրավարը. — Դերմանիոյ նաւատորմը։

Պերլին.— 6 մայիս.—Վիլհելմ կայսրը ներում չնորհեց Արշեպէրկի Բրսբէր իշխանին որ, երկու տարի առաջ գերմանական Ափրիկէի մէջ բնիկ մը սպանած ըլլալուն համար մահուան դատապարտուած էր։ Այդ պատիժը տժամանակիր աշխատութեան վերածուած էր։

—Հաէսլէր զօրավարին յիսամեակին առթիւ կայսրը մարէշալի կարգը (ոչ թէ ատիճան) չնորհեց անոր՝ որով Հաէսլէր զօրավարը մարէշալ ըլլալով հանդերձ, դարձեալ զօրավար կը մնայ։ Երկու օրէ ի վեր մարէշալութեան երկու գաւազանները գործածելու։ Ասոնցմէ չնորհելու այդ դրութիւնը, բրուսիական բանակին կողմէ փոխ առնուած է Ֆրանսայի մէջ հին ատենը տիրող սովորութենէ մը՝ այսինքն թէ սպայ մը այդ աստիճանը կրնայ բաւական ատեն առաջ ստանալ, առանց լրացուցած ըլլալու յառաջացման համար անհրաժեշտ եղած պայմանները։

—Դերման նաւատորմին վերին հրամանատարութեան մէջ մտերս կարեւոր փոփոխութիւններ պիտի ըլլան։ Մովային նախարար դեր-ծովակալ Թիրբից եւ ուրիշ դեր-ծովակալներ՝ ծովակալութեան պիտի բարձրանան։ Հաղորդիչ իշխանը պիտի թողու նաւաբաժնի հրամանատարութեան պաշտօնը զոր երկու տարիէ ի վեր կը վարէ։ Զինական ջուրերու գերման նաւատորմիղին նախկին հրամանատար Պէնտէման դեր-ծովակալը աւելի բարձր պաշտօնի պիտի կոչուի։

ՎԻԼՀԵԼՄ Բ. ՀՌՈՄԻ ՄԷՋ

Բասինի աբբայարանը. — Վիլհելմ Բ.ի այցելութիւնը.—Նուէրներու փոխանակութիւն. — Դերմանիոյ կայսեր հեռեւորդները Վատիկանի մէջ.— Պապին նուէրները։

Հռոմ, 6 մայիս.— Երկուքուն գրեթէ ամբողջ օրը նուիրուեցաւ Բասին լեռան աբբայարանին այցելութեան։ Վիլհելմ կայսրը, որուն հետ կը գտնուէին իր երկու զաւակները։ Իտալիոյ թագաւորը, իշխանները, Ֆոն Պիւլով կոմսը, Վալտէրսէ մարէշալը եւն., առտուան ժամ 9ին ճամբայ ելան։ Կառախումբը կէսօրին ժամանեց։ Թափորը անցաւ քաղաքին մէջտեղէն որ դրօշազարդուած էր։ Բառանի կառքելով ելան լեռնէն վեր։ Ամէնէն անգամին էր որ Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորը կ'այցելէր այդ արքայարանը։ Երբ կառքերը կեցան լեռան հարթ մասին վրայ, Բրուկ աբբան, քանի մը կրօնականներէ շրջապատուած, բարի գալուստ մաղթեց հիւրերուն որոնք այցելեցին մայր եկեղեցին, դիւանատունները, մատենադարանը եւ Սէյ-Պընուայի սենեակները։ Աբբան կայսեր մատոյց դրութիւններու հաւաքածոյ մը որ թանկագին է Գերմանիոյ համար։ Ատոր փոխարէն աբբայարանը ստացաւ երեսուն նշդրոս ստուգներ որոնք Մեծն Ֆրէտէրիքի ճակատամարտներուն պատմութիւնը կը պարունակեն։ Վեհապետները ու հեռեւորդները ելան լաստակերտներուն վրայ, մօտէն դիտելու այն մոդաքիները որոնց համար կ'աշխատուի մէկ քանի ամիսներէ ի վեր։ Վիլհէլմ կայսրը մեկնելու պահուն տասը հազար մարք յանձնեց Բրուկ աբբային, այդ աշխատութեանց չարունակմանը համար։ Ժամ 7ին Գերմանիոյ կայսրը, Իտալիոյ թագաւորը եւ հետեւորդները Հռոմ դարձան։ Կայսրանին առջեւ Վիլհէլմ կայսեր կը սպասէին գերմանացի հազար ուխտաւորներ, որոնք նոր ժամանած էին։ Ատոնք հաւաքուած էին գերմանական երկու խոշոր դրօշներու շուրջը։ Այդ դրօշները Վատիկան պիտի տարուին այն օրը, երբ այդ ուխտաւորները ընդունուին Պապին կողմէ։ Կայսրը չնորհակալութիւն յայտնեց անոնց։ Գերմանները երեք անգամ «Կեցցէ՛» գոչելէ ետքը, գերմանական ազգային երգը երգեցին։ Իրիկուան վեհապետները եւ իշխանները գացին կապիտոլ, ուր ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ։ Ֆորում եւ Բալանթին լուսազարդուած էին։ Կայսրը, այս առտու Մարկարիթա մայր-թագուհիին պալատին մէջ ճաշելէ ետքը, իրիկուան պիտի մեկնի։

—Վիլհէլմ կայսեր հրամանով իր բոլոր հեռեւորդները որոնք կիրակի օրը չէին կրցած Վատիկան երթալ, երէկ Վատիկան գացին իրենց յարգանքները մատուցանելու Պապին։ Կայսրը պահպնեց որ նոյն իսկ սպասաւորներն ալ երթան։ Այդ արարողութիւնը կատարուեցաւ կարտինալներու ժողովին սրահին մէջ. գրեթէ քառասուն հոգի ներկայ էին։ Պապը իր օրհնութիւնները տուաւ, նաեւ մեծապէս դրուատելով Վիլհէլմ կայսրը։

—Վատիկանի մէջ հետզհետէ աւելի սքանչացում կը պատճառէ Վիլհէլմ կայսրը. Պապին խիստ մօտը գտնուող երկու բարձրատիճան եկեղեցականներ գոհութեամբ կը կրկնէին Վիլհէլմ Բ.ի սա խօսքերը՝ հինգ գերման եպիսկոպոսներու ուղղուած, երբ Պապին սենեակէն դուրս կ'ելլէր.— «Ահանց կրօնքի՝ ազդերը կործանման դատապարտուած են»

Լէոն ԺԳ. իր քահանայապետութեան քսանհինգ չքդրամները տուաւ Գերմանիոյ նախարարապետ Ֆոն Պիւլով կոմսին։ Պապը սովորութիւն ունի ամէն տարի չքդրամ մը չընել տալ ամէնէն կարեւոր դէպքին իբրեւ յիշատակ։ Այդ չքդրամները բաշխել կուտայ իր ընտանիներուն։ Ոսկիէ չքդրամները չատ քիչ են, մանաւանդ Ս. Պետրոսի լումային քիչնալէն ի վեր։ Ֆոն Պիւլով կոմսին տրուածները ոսկիէ են։

—Լէոն ԺԳ. ինքն ալ առիթը ունեցաւ իր գոհունակութիւնը յայտնել Վիլհէլմ կայսեր ցոյց տուած քաղցրաբարոյութեանը համար։ Պապը սովորութիւն ունի ամէն տարի շքադրամ մը չընել տալ ամէնէն կարեւոր դէպքին իբրեւ յիշատակ։ Այդ շքադրամները բաշխել կուտայ իր ընտանիներուն։ Ոսկիէ շքադրամները չատ քիչ են, մանաւանդ Ս. Պետրոսի լումային քիչնալէն ի վեր։ Ֆոն Պիւլով կոմսին տրուածները ոսկիէ են։

—Լէոն ԺԳ. ինքն ալ առիթը ունեցաւ իր գոհունակութիւնը յայտնել Վիլհէլմ կայսեր ցոյց տուած քաղցրաբարոյութեանը համար։ Պապը պատմեց երկու կարտինալներու թէ գերման երկու իշխաններուն ըսած էր որ իրենց ընելիք լաւագոյն յորդորն էր ամէն պարագայի մէջ հետեւիլ իրենց հօրը օրինակին. նաեւ մաղթած էր որ անոր առաքինութիւնները ունենան։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Հնդկական Ովկեանոսին մէջ. — Արտաքին գործոց նախարարին յայտարարութիւնը. — Պարսկաստան. — Անգլիա եւ Ֆրանսա։

Լոնտոն, 6 մայիս. — Լորտերու ժողովին մէջ եղած հարցումի մը պատասխանելով արտաքին գործոց նախարար Լորտ Լանստաուն հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրաւ.

«Զեմ վարանիր յայտարարելու թէ բրիտանական կառավարութիւնը Անգլիական չահերուն համար մեծ վտանգ մը կը նկատէ հնդկական Ովկէանոսին եղերքներուն վրայ նաւային կեդրոնի մը եւ ամուր նաւահանգիստի մը հաստատումը ուրիշ տէրութեան մը կողմէ. նաեւ կը յայտարարեմ թէ բրիտանական կառավարութիւնը իր ունեցած բոլոր միջոցներովը պիտի դիմադրէ այդ տեսակ բանի մը։ Կրնանք ըսել թէ որ եւ է օտար տէրութիւն հիմա մտադիր չէ նաւային կայան մը հաստատել հնդկական Ովկէանոսի եղերքին վրայ։»

Լորտ Լանստաուն ձեռք առնելով Անգլիոյ եւ Պարսկաստանի առեւտրական յարաբերութեանց խնդիրը, յայտարարեց որ Անգլիա չի կրնար բաւականանալ ամէնէն նպաստաւորեալ ազգին տրամադրութիւններովը, այլ դաշնակցութեան մը պէտք ունի՝ որ մասնաւոր դրութիւն մը սահմանէ անգլիական չահերուն համար։

—Մանչէսթրի առեւտրական սենեակը սա նամակը ստացաւ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան ընդհանուր քարտուղարէն.

«Լորտ Լանստաուն կը հրաւիրէ ձիս ծանուցանել թէ ստացած էր մարտ 16 թուական ձեր նամակը՝ առաջարկութեան մը մասին՝ ընդունելու իրաւարարական ընդհանուր դաշնադրութիւն մը Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ։ Արտաքին գործոց նախարարը կը յանձնարարէ ինծի՝ ըսել ձեզի թէ պիտի չմոռնայ Մանչէսթրի առեւտրական սենեակին Խորհրդին յայտնած համակրութիւնը՝ վերոդրեալ ծրագրին համար։»

Բարիզի անգլիական առեւտրական սենեակին նախկին նախագահ Պ. Պարքէ, վաղը, Մանչէսթրի առեւտրական սենեակին եռամսեայ ընդհանուր ժողովին մէջ, ճառ մը պիտի արտասանէ իրաւարարական նոյն դաշնադրութեան նկատմամբ։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՈՒԱՇԻՆԿԹՐԸՆ, 9 մայիս. — Բէքինի ամերիկեան դեսպանը հեռագրեց Ուաշինկթընի արտաքին գործոց նախարարութեան թէ Ռուսերը հեռացեր են Նիուզուանկէն։

ՁԷՖԻՆԼԻ. — Պուլկարական գործակատար Պ. Բոնսթանթինովիչի յայտարարեց Պ. Տէքթը Ռուզով։

ՄԱՏՐԻՏ. — Սպանիոյ թագաւորին հօրաքոյրը՝ Իղապէլլա իշխանուհին, ձիով պտոյտ մը վերադարձին, ձիու ոտքի հարուած մը ստացաւ դիպուածով։ Ստորին շրթունքը պատռեցաւ։ Վէրքը հարկ եղաւ կարել։ Վիճակը բնաւ մտահոգութիւն չի պատճառեր։

ԼՈՆՏՈՆ.— Նախարարապետ Պ. Պալֆուր աղնուականութեան պիտի բաժանայ եւ Լորտերու ժողովին անդամ պիտի կարգուի։ Պ. Զէմպրլէն կուսակցապետ պիտի ըլլայ Երեսփ. ժողովին մէջ։

ՊԷՐԼԻՆ.—Պոլպանողականները խրատիւ կը քննադատեն նախարարութիւնը՝ ամնեստիական ներքին քաղաքականութեանը համար։ Բացորոշ յայտարարութիւններ կը պահանջեն։

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիա, Մ. Նահանգները ու Ճարոն պիտի բողոքեն Մանչուրիոյ մէջ ռուս զինուորներուն յաւելմանը դէմ։

ԲԱՐԻԶ.—Կ'ըսուի թէ Ֆրանսայի նախարարապետ Պ. Բոմպ մտադիր է, Խարհրդարանին նստարջանը բացուելուն պէս, Եկեղեցիին ու Պետութեան բաժանումը պահանջել, վստահութեան խնդիր ներկայացնելով։

—Պ. Ժէրօ-Ռիչար Բրքիթ Ռեքիւպլիքի մէջ կը ծանուցանէ թէ նախարարութեան հարցաքննումի պիտի ընէ Լոնչանի մէջ պատահած միջադէպերուն վրայ, Անգլիոյ թագաւորին եւ Պ. Լուպէի ի պատիւ կատարուած ֆիրչաւներուն օրը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Սակարանին մէջ կը կարծուի թէ Անգլիոյ Պանքան պիտի նուազեցնէ իր զեղչի սակը։

ՎԻԼՆՆԱ.— Պէրլինէն կը հեռագրեն թէ Վիլհէլմ կայսրը, Վատիկան այցելած միջոցին, Պապին հետ խօսեր է՝ օտար երկիրներու մէջ կաթոլիկ միսիոնարութեանց պաշտպանութեան վրայ։ Կ'ըսուի նաեւ թէ խօսուեր է Զինու մէջ փոխելու Անզէր եպիսկոպոսը՝ որ ծերութեանը պատճառով չի կրնար պէտք եղածին պէս կատարել իր պաշտօնը։

ՊԷՐԼԻՆ.— Գերմանիոյ պատերազմական նախարար Ֆոն Կոսլէր զօրավարը պտոյտ մը վերադարձին, ձիու ոտքի հարուած մը ստացաւ դիպուածով։ Ստորին շրթունքը պատռեցաւ։ Վէրքը հարկ եղաւ կարել։ Վիճակը բնաւ մտահոգութիւն չի պատճառեր։

ՎԻԼՆՆԱ.— Ամերիկեան նաւաբաժինը որ հոս կը գտնուի, մայիս 31ին Բիլ պիտի ուղեւորի։

ՄԱՏՐԻՏ. — Թագաւորը քսաներեք ծերակուսականներ անուանեց ցկեանս պաշտօնավարելու եղանակով, որոնք քաղաքական գանազան կուսակցութիւններու կը վերաբերին, բայց հանրապետական կուսակցութենէն ոչ ոք անուանեց։

ԼՈՆՏՈՆ.— Նախարարապետ Պ. Պալֆուր աղնուականութեան պիտի բաժանայ եւ Լորտերու ժողովին անդամ պիտի կարգուի։ Պ. Զէմպրլէն կուսակցապետ պիտի ըլլայ Երեսփ. ժողովին մէջ։

ՊԷՐԼԻՆ.—Պոլպանողականները խրատիւ կը քննադատեն նախարարութիւնը՝ ամնեստիական ներքին քաղաքականութեանը համար։ Բացորոշ յայտարարութիւններ կը պահանջեն։

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիա, Մ. Նահանգները ու Ճարոն պիտի բողոքեն Մանչուրիոյ մէջ ռուս զինուորներուն յաւելմանը դէմ։

ԲԱՐԻԶ.—Կ'ըսուի թէ Ֆրանսայի նախարարապետ Պ. Բոմպ մտադիր է, Խարհրդարանին նստարջանը բացուելուն պէս, Եկեղեցիին ու Պետութեան բաժանումը պահանջել, վստահութեան խնդիր ներկայացնելով։

—Պ. Ժէրօ-Ռիչար Բրքիթ Ռեքիւպլիքի մէջ կը ծանուցանէ թէ նախարարութեան հարցաքննումի պիտի ընէ Լոնչանի մէջ պատահած միջադէպերուն վրայ, Անգլիոյ թագաւորին եւ Պ. Լուպէի ի պատիւ կատարուած ֆիրչաւներուն օրը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Սակարանին մէջ կը կարծուի թէ Անգլիոյ Պանքան պիտի նուազեցնէ իր զեղչի սակը։

ՎԻԼՆՆԱ.— Պէրլինէն կը հեռագրեն թէ Վիլհէլմ կայսրը, Վատիկան այցելած միջոցին, Պապին հետ խօսեր է՝ օտար երկիրներու մէջ կաթոլիկ միսիոնարութեանց պաշտպանութեան վրայ։ Կ'ըսուի նաեւ թէ խօսուեր է Զինու մէջ փոխելու Անզէր եպիսկոպոսը՝ որ ծերութեանը պատճառով չի կրնար պէտք եղածին պէս կատարել իր պաշտօնը։

ՊԷՐԼԻՆ.— Գերմանիոյ պատերազմական նախարար Ֆոն Կոսլէր զօրավարը պտոյտ մը վերադարձին, ձիու ոտքի հարուած մը ստացաւ դիպուածով։ Ստորին շրթունքը պատռեցաւ։ Վէրքը հարկ եղաւ կարել։ Վիճակը բնաւ մտահոգութիւն չի պատճառեր։

ՎԻԼՆՆԱ.— Ամերիկեան նաւաբաժինը որ հոս կը գտնուի, մայիս 31ին Բիլ պիտի ուղեւորի։

ՄԱՏՐԻՏ. — Թագաւորը քսաներեք ծերակուսականներ անուանեց ցկեանս պաշտօնավարելու եղանակով, որոնք քաղաքական գանազան կուսակցութիւններու կը վերաբերին, բայց հանրապետական կուսակցութենէն ոչ ոք անուանեց։

ԼՈՆՏՈՆ.— Նախարարապետ Պ. Պալֆուր աղնուականութեան պիտի բաժանայ եւ Լորտերու ժողովին անդամ պիտի կարգուի։ Պ. Զէմպրլէն կուսակցապետ պիտի ըլլայ Երեսփ. ժողովին մէջ։

ՊԷՐԼԻՆ.—Պոլպանողականները խրատիւ կը քննադատեն նախարարութիւնը՝ ամնեստիական ներքին քաղաքականութեանը համար։ Բացորոշ յայտարարութիւններ կը պահանջեն։

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիա, Մ. Նահանգները ու Ճարոն պիտի բողոքեն Մանչուրիոյ մէջ ռուս զինուորներուն յաւելմանը դէմ։

ՕՍՄ. ՆԱԻԱՏՈՐՄԸ. — Անսպասելի ուաւերագործարանին մէջ կայս. կառավարութեան հաշուոյն զրահապատ-ծածկոյթ մը չինելու համար, բանակցութիւն կը կատարուի ծովային նախարարութեան եւ նոյն նաւազործարանին ներկայացուցիչներուն միջեւ։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ. — Ծանուցուեցաւ թէ կայս. Իրատէ մը հրամայած է Պիթիսի նահանգին հասոյթներէն քսան հազար դրուշ բաշխել Մաշալկերտի մէջ ու չորեկեանները պատահած երկրաշարժին մասնաւորներուն։ Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ Մաշ

թանը Իր կայս. բարեւները հաղորդել տուաւ Պիթլիսի կուսակալ Հիւսնի պէյի։ Այդ առթիւ նահանգին բոլոր ժողովուրդը բարեմաղթութիւններ ըրաւ Ն. Վեհափառութեան համար։

—Պիթլիսի նահանգին մէջ չրջուն ոստիկան-զինուորներու վաչտ մը կազմուելով, անոր հաղարապետ կարգուած է կինեմի գաւառին ոստիկան-զինուորներու հարիւրապետներէն Բիզա պէյ։

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ մէջ ալ յանձնաժողով մը կազմուած է նահանգին ոստիկան-զինուորները աւելի կանոնաւոր վիճակի մը վերածելու եւ վերակազմելու համար։

ՇԲՈՏՐԱՑԻ նոր կուսակալ ու զինուորական հրամանատար Հայտար փաշա, որ Սպարապետի Դրան ընդհանուր պետոյքի ձիւղին մէջ կը պաշտօնավարէր, առջի օրը Կայս. Պալատ գնաց եւ իրեն չնորհուած նոր պաշտօնին համար չնորհակալութիւն մատոյց։ Ցետոյ Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին, պետական Խորհուրդին նախագահին եւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպան Պ. Կրիբարիս, չաթաթ օրը, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին ու արտաքին գործոց նախարարին հետ։ Ցետոյ Սպարապետի Դուռը գնաց եւ տեսակցեցաւ Սպարապետ Ռիզա փաշայի հետ։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՑՈՒՆԱՍՏԱՆ.—Թուրքիոյ եւ Ցունաստանի միջեւ կնքուած առեւտրական պայմանագրութեան կայս. վաւերացումը կայս. դիւանատունէն յանձնուեցաւ Մեծ-Եպարքոսին։

—Ցունաստանի ելմտական նախարարութիւնը չրջաբերականով մը ծանուցեր է մաքսային բոլոր պաշտօնեաներուն թէ Թուրքիոյ եւ Ցունաստանի միջեւ կնքուած առեւտրական պայմանագրութեան տրամադրութեանց համաձայն, Ցունաստանէն ղէնքերու եւ ռազմամթերքներու Թուրքիա ներածումը բացարձակապէս արգիլուած է։ հետեւաբար այդ տեսակ առարկաներու սահմանագլուխէն անցնիլը բնաւ պէտք չէ արտօնել, ի՛նչ պատրուակով որ ալ ըլլայ։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպան Պառոն Մարշալ ֆոն Պիպէրշթայն որ հիւանդ էր, կատարելապէս ապաքինած է եւ քանի մը օրէ ի վեր պոյտ կը կատարէ դեսպանատան պարտէզին մէջ։ Մայիս 6/19ին իր կնոջ ու զաւակներուն հետ Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի երեք ամսուան արձակուրդով։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ դեսպան Պ. Լահովարի որ արձակուրդով Պուքրէշ գնաց, չաթաթ մը Կ. Պոլիս կը դառնայ իր կնոջը հետ։

Պ. ԲԱՐՎԱԼՕ.—Դոհութեամբ կ'իմանանք թէ Ֆրանսայի կառավարութիւնը «Օֆիսիէլ տ'Ակքատիմի» անուանեց Ամանս Նասիոնալ հեռագրական Գործակալութեան Կ. Պոլսոյ տնօրէն Պ. Բարվալոն։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐՈՒ չահագործման Ընկերութեան վարչական Խորհուրդը մայիս 6ին (Ն. Տ.) Վիէննայի մէջ գումարուելով նեկատոլոգեան առաւ 1902ի հաշուեկշիռը, ուրկէ կ'երեւայ թէ չահագործման հասոյթը 2,411,722 ֆր. աւելի եղած է։ Խորհուրդը որոշեց մայիս 16/21ին Վիէննայի մէջ գումարուելիք ընդհանուր ժողովին առաջարկել որ այդ գումարէն 115,221 ֆր. պարզ պահեստի յատկանայ, 350,000՝ դրամագլուխի նորոգման եւ 1,600,000 չահաբաժնի (16 ֆր. իւրաքանչիւր բաժնի)։ Մնացած 345,500 ֆր.ին գործածութեան եղանակն ալ ընդհանուր ժողովը պիտի որոշէ։

ՄԻԱՍՆ ԴԻՆԸ.—Մոնիդհօուի մէջ կը կարդանք.—«Միսին գինը ո՛չ միայն ինկած է, այլ մսավաճառները, հակառակ գնոյն սղութեանը, գէշ տեսակէ միս կը ծախեն։ Հաստատուած է որ այդ պարագան ոչխարներու նուազութեան արդիւնք չէ, այլ ոչխարի վաճառականներուն եւ մսավաճառներուն խարդախ չահագիտութեանցը, որոնք չատ քիչ թուով ոչխար բերել կու տան Կ. Պոլիս, որպէս զի միսին գինը միշտ բարձր պահեն։ Միւս կողմէ այն եղանակը, որով Կ. Պոլիս ղրկուած ոչխարներու բաշխումը կը կատարուի, այս վիճակը դարմանելու տեղ աւելի կը ծանրացնէ։ Վեհ. Սուլթանը որ կ'ուզէ թէ ժողովուրդը միշտ ժան գինով միս գտնէ եւ զոհ չըլլայ ոչխարի վաճառականներու եւ մսավաճառներու արարքին, հրամայեց փոխել՝ ոչխարները մսավաճառներուն բաշխելուն՝ վերաբերեալ օրէնքը, որպէս զի գինը իջնայ եւ գիներու բարձրացման առաջքը առնուի, նաեւ նոր օրէնքը մատուցուի կայս. վաւերացման։ Բաղաքապետութիւնը սկսաւ պատրաստել այդ նոր օրէնքը։»

—Ներքին գործոց նախարարութիւնը, կայս. Իրատէի մը համաձայն, ծանոյց բոլոր նահանգները թէ Կ. Պոլիս բերուած ոչխարներէն առնուած զանազան տուրքերէն միայն անասնաբուժական քննութեան համար որոշուած հինգ փարան գանձուի արտածման վայրէն, իսկ միւս տուրքերը՝ Ուզուն Զայրը ու Մէրտիվէնքէօյի մէջտեղը կառուցուած մաքսանոցի տուրքը՝ 10 փարա, Անատոլէն բերուած ոչխարներուն համար Ուզուն Զայրի մէջ վարձակալին կողմէ առնուած 60 փարա, չոգենաւի նաւագիտներուն կողմէ գանձուած երկու փարան եւ մսավաճառներուն կողմէ ոչխարի վաճառականներէն առնուած անասունները եւայլն բոլորովին արգիլուին։

ՊԱՂԵՏԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ. — Շաբաթ օրը Արեւելեան ձեռնթացով Կ. Պոլիս ժամանեցին Պ. Մարքէնզի եւ այն ճարտարագէտները որոնք Դոնեա-Էրէյլիի երկաթուղին պիտի չինեն։ Այդ չինութիւնը յանձնուած է Պ. Մարքէնզիի՝ որ արդէն կարեւոր չինութիւններ կատարած է Անատոլուի երկաթուղիի գիծին վրայ։

—Անատոլուի երկաթուղիին ընդհանուր տնօրէն տոքթ. Զանտէր ու տնօրէն Պ. Հիւկնէն երկու չաբաթէն հարկաւոր չինութեանց նախարարութեան պիտի յանձնեն՝ Դոնեա-Էրէյլիի գիծը քննող մասնագէտներուն պատրաստած յատակագիծերը ու քարտէսները։

Պ. ՀԻՒԿՆԷՆ, օգնական Անատոլուի երկաթուղիին ընդհանուր տնօրէնին, չաբաթ օրը Պէրլինէն Կ. Պոլիս դարձաւ Աբեւելեան Ճեպընթացով։ Տոքթ. Զանտէր եւ վարչութեան պաշտօնեաները Սիրքէճիի կայարանէն դիմաւորեցին զայն։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ նահանգներու մէջ քաղքային բժշկ. վարժարաններ հաստատուին, առ այժմ Դամասկոսէն սկսելով։ Այդ ծրագրին գործադրութեան յատուկ ծախքին պիտի սահմանուի սպանդանոցի յաւելուածական տուրք մը որ քանի մը նահանգներու մէջ կը գանձուի, եւ որ Անատոլուի միւս նահանգներուն համար ալ գործադրելի պիտի ըլլայ։ Առնուելիք տուրքը հետեւեալն է.— Դամէշէ՝ հինգ, եղէ՝ երեք ու ոչխարէ՝ մէկ ղրուշ։ իսկ այծէ՝ երեսուն փարա եւ զառնուկէ՝ ութ փարա։ Դոյանալիք հասոյթը հետզհետէ Կ. Պոլիս պիտի ղրկուի, պանքային մէջ պահուելու համար։ Արդ տուրքը, ինչպէս ըսուեցաւ, յաւելուածական է, եւ զատ է սպանդանոցին այն տուրքէն որ կը գանձուի, եւ որուն կէսը թաղապետութեան եւ կէսն ալ ելմտական գանձուն կը վերաբերի։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին Տէրայի կայարանէն փետրուարի 6էն մինչեւ վերջը ուղեւորներու եւ դոյքերու փոխադրութենէն 8,356 ղրուշ դոյացած է։ Մարտ ամսուան հասոյթը եղած է 22,698 ղրուշ։

ՀԱՆԵՒԻ ՄԵՆԱՇՆՈՐՀ.— Պետական Խորհուրդը որոշեց տալ Հասան Սապրի ու Ապտիւլֆէթթահ էֆ.ներու եւ Ընկերութեան խնդրած մենաշնորհը՝ Իզմիրի Դանտրա գաւառակին Դարասու գիւղամասին մէջ Զոպան Եաթաղը անուն տեղը երեւան հանուած արծաթախառն կապարի հանքը չահագործելու համար։

ԱԹԻՆԻՒ օսմ. դեսպանին եւ Ցունաստանի արտաքին գործոց նախարարին միջեւ կատարուած տեսակցութեան պատճառն նախարարը լսեր է օսմ. դեսպանին թէ օսմ. երկիրները գտնուող հելլէն հիւպատոսները, Նորկիոս թաղաւորին անուան ծանանմութեան օրը, ընդունելութիւններ են օսմ. պաշտօնատարներուն չնորհաւորական այցելութիւնները, ինչ որ արդիւնքն է երկու տէրութեանց միջեւ եղած բարեկամական յարաբերութենց։

ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍՆԵՐ. — Պրուսայի, Հալէպի ու Իզմիրի մէջ ալ ցուցահանդէսներ պիտի կազմակերպուին՝ երկրագործական ու արհեստագործական արտադրութեանց համար։

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպան Պ. Զինովիէվ, երէկ, Տոնիէց պահանջաւոր պոյտ մը կատարեց կղզիներու կողմը։

ԲԵԱՂՏԱՆԷՒ հովիտէն բերուած ջուրերուն համար Թաթավլայի ու Ֆէրիգիւղի կողմերն ալ աղբիւրներ պիտի չինուին։

ՄՈՒՍՈՒԼԻ Իմատիէ գաւառակին ելմտական պաշտօնեայ Էսատ էֆ. կ'ըսէ Սապան, վեց հարիւր հազար ղրուշի գումար մը իւրացուցեր է։ Ելմտական նախարարութիւնը այդ մասին տեղեկութիւն ուղղեց նահանգին տէֆթէրտարէն։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ մէջ նոր բանտ մը կառուցանելու խնդրոյն համար խորհրդակցութիւն կը կատարէ՝ ներքին գործոց պաշտօնարանին մէջ կազմուած յանձնաժողով մը։ Այդ չինութեան ճարտարապետ կարգուած է Սպարապետի Դրան ճարտարապետ Ալի Բէմալէտտին պէյ, որուն կարծիքը պիտի առնուի։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութեան պաշտօնարանը անբաւական ըլլալով, պիտի ընդարձակուի։

ՀԱՐԻՒԱՄԵԱՑ. — Աֆղանցի Շէյխ Մահմուտ էֆ. երէկ Պրուսա կ'ուղեւորէր։ Անցագիրը քննուած պահուն տեսնուեցաւ թէ հարիւր երեսուն տարեկան է։ Կատարելապէս քաջառողջ է եւ առանց գաւազանի կը քալէ։

ԻԶՄԻՐԻ ԹՈՒՂԵՐԸ. — Բալիֆորնիոյ մէջ հացացած Իզմիրի թուղերուն հասոյթը, այս տարի, 500,000 տոլար կ'ենթադրուի եւ երկու տարիէն ալ երկու միլիոն։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ.— Ազիզ Սէլիմ Թապաթ էֆ. ձեռնհաս պաշտօնատունէն մենաշնորհ խնդրեց՝ Կէլիպոլէն մինչեւ Մալկարա, Միչանէն անցնելով, խճուղի մը չինել եւ ուղեւորի փոխադրութեան կառքեր բանեցնել։ Էտիրնէի կուսակալութիւնը, եղած հարցումի մը պատասխանելով նպաստաւոր կարծիք յայտնեց։

ԱՆԶԱԲԵՒՆԵՐ.— Վանէն ու Տիարպէքիրէն առնուած լուրերու նայելով, վերջերս օգտակար անձրեւներ տեղացեր են։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.— Ապրիլ 19էն 25 Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 247, որոնց 158՝ իսլամ (85 այր, 73 կին), 77ը՝ քրիստոնեայ (40 այր, 37 կին) եւ 12ը՝ հրեայ (6 այր, 6 կին)։

ԺԱՆՏԱՆՏ.—Պաղտատէն կը հեռագրեն թէ Զուպէյրի մէջ երեքշաբթի օրը ժանտախտէ մէկ մահ պատահեր է։

—Ապրիլ 25ին Մակակայի մէջ, վերջին Եգիպտոս, ժանտախտէ մէկ դէպք ու մէկ մահ պատահեր են։

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ մէջ մինչեւ ուրբաթ իրիկուն քուէրայէ դէպք ու մահ չէ պատահեր։

ՀԱԼԷՊԻՆ կը հեռագրեն թէ անցեալ կիրակի գիշեր Մարաշի ու Եէնիսէ Դաւէյի մէջ երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեր է, առանց վտանգաւոր հետեւանք մը ունենալու։

ԱՐԿԱՆ ՄԸ.— Պիթլիսի նահանգին Խիզան գաւառակին չորս գիւղերուն մէջ քսան տուներ փլեր են ձիւնին չատութենէն։ Դիւզի մը մօտ ձիւնի մեծ կոյտ մը զլորելով, երկու կիներ ու հինգ անասուններ տակը մնացեր են։ Անպատօպար մնացածները ուրիշ տուներ փոխադրուեր են։

ՆՈՐ ՊՏՈՒՂՆԵՐԸ.— Շաբաթ օրը Վոսֆորի գիւղերէն 320 կողով ելակ տարուեցան Էմին Էօնիւ եւ 7էն մինչեւ 12 ղրուշի ծախուեցան։ Կարգ մը բանջարեղէններ ալ կը բերուին Մալթեպէէն ու Դարթալէն։ Այս տարի ամէն տեսակ բանջարեղէնները ու պտուղները առատ կ'երեւան։

ԳԱՏՐԳԻԻՂԻ Նէլ Տէյիրմէնի կողմը, ինչպէս ծանուցինք, եգիպտացի վախճանեալ Իպրահիմ փաշայի քէօշկէն կնոջը սեպհական 400 ոսկիէ աւելի արժէքով գոհարեղէններ գողցուած էին եւ Մահիր անուն մարդ մը իբրեւ հեղինակ ձերբակալուած էր։ Արդ, այդ կինը իմաց տուեր է Սկիւտարի ոստիկանութեան թէ նոյն գոհարեղէնները տանը ուրիշ մէկ դալանին մէջ գտած է, ուր պահած եւ յետոյ մոռցած էր։ Հետեւաբար Մահիր անպարտ արձակուեցաւ։

ԴԵՂԱԳՈՐԾԻՆ ՍԽԱԼԸ.—Գատրգիւղի Գուշ Տիւլի կողմը, Էշղնէտար Հիւսէյին էֆ. փողոցը բնակող լրագրավաճառ Մարտիկի կինը՝ Մաննիկ զոհ գնաց ցաւալի սխալի մը։ Այդ կինը հիւանդացած ըլլալով, բերուած բժիշկը դեղագիր մը տուաւ։ Մարտիկ այդ դեղագիրը չինել տուաւ Գատրգիւղի թաղապետութեան կեդրոնական դեղարանին մէջ։ Մաննիկ այդ դեղերը առնելէ ետքը սաստիկ ցաւերով մնաւ եւ հետեւեալ օրը թաղուեցաւ։ Ոստիկանութիւնը իմանալով քննութիւն կատարել տուաւ եւ այդ կնոջ ստամոքսը, թոքը ու լեարդը առնուելով բժշկական վարժարանը ղրկուեցան՝ տարրալուծելու։

Օտոլը ակառները առողջ կը պահէ։ 517.—

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը, երէկ առաւօտ պատարագ մատոյց Ֆէրիգիւղի եկեղեցին ուրուն տօնախմբութիւնն էր եւ քարոզ խօսեցաւ՝ «Դատաստանն իմ արդար է, զի ոչ առնեմ զկամս իմ» բնաբանին վրայ։ Պատարագի աւարտումէն ետքը, գեհենգիստ կատարուեցաւ, նոյն եկեղեցին վերանորոգող Զենոբ պէյ Մէրտիմէթճեանի ննջեցելոյ հոգւոյն համար։ Ն. Սրբազնութիւնը միջօրէի ճաշի հրաւիրուեցաւ Սիմոն էֆ. Դայսէրլեանի բնակարանը։ Կ'ըսուի թէ բարեսէր Տկն. մը յանձնառած է 300 ոսկի նուիրել՝ Ֆէրիգիւղի աղքատիկ եկեղեցիին նորոգութեան համար, եթէ սակայն Զենոբ պէյ վերստանձնէ Թաղ. Խորհուրդի առեւնտրութեան պաշտօնը՝ ուսկից ձեռնթափ եղած եւ Կղզի քաշուած է ձանձրանալով թաղականային ու մատակարարական վէճերէն որոնք անընդհատ կը յուզուին այդ փոքրիկ եկեղեցիին շուրջը։

—Զէնկիլէրէն կը գրեն մեզ.—«Երկար ժամանակէ ի վեր ակերպարան վիճակի մը մատնուած են գիւղիս թաղային-կրթական գործերը՝ որուն միակ չարժառիթ կը նկատուի վարիչ մարմիններուն ձեռնթափելը։ Վեց ամիս առաջ հաշուական խնդիր մը, այսինքն՝ նախորդ գանձապետին քառամեայ ելեւմտից հաշիւը բաւական զբաղեցուց գիւղիս հեռաքրքիր հասարակութեան մտքերը, ու այդ առիթով փոխանակուած գաղափարներ, յայտնուած տրամադրութիւններ ամէնէն յոռետեսն իսկ կրնային յուսադրել թէ՝ այլ եւս գիւղը ունի այն տեսակ գործօն անձեր որոնք չպիտի ձգեն որ վարժարանը, կամ թաղային մատակարարութիւնը բարձր թողի ըլլայ։ Դժբաղդաբար իրականութիւնը ասոր բոլորովին հակառակ պատկերացուց, վասն զի հաշուական խնդիրը կարգադրուելէն հաւիւ քանի մը ամիս ետք Թաղ. Խորհուրդն է որ կը հրաժարի եւ հակառակ առաջնորդական գրաւոր հրամաններու եւ խրատներու՝ անդրդուելի կը մնայ իր հրաժարականին վրայ, հետեւաբար չորս ամիսէ ի վեր վարժարանը թէեւ բաց, ուսուցիչ եւ ուսանող կը կատարեն իրենց պարտականութիւնները՝ սակայն չուսնանալով հսկող մարմին մը կամ զէ՛թ բարոյական քաջալերութիւն մը՝ լեցած վիճակ մը ունին, որուն հետեւանքը բնական է թէ թաղացուած արդիւնքը առաջ չպիտի գայ։ Թաղականութեան հրաժարելուն առիթով՝ երկիցս հրաւիրուեցաւ գաւառիս Առաջնորդ Տ. Ստեփանոս Սրբազան, սակայն չենք գիտեր թէ ինչ բանաւոր պատճառներ կ'արդիլեն Առաջնորդը այցելութիւնը ի Զէնկիլէր, որ միայն պիտի կարենայ վերջնական բարւոքում մը տալ մեր գիւղական գործերուն այս անել վիճակին։ Կը փափաքինք յուսալ թէ Տ. Ստեփանոս արքեպիսկոպոս երկար չպիտի սպասցնէ իրեն կարօտ գիւղացին»։

—Ս. Հայրապետը կեսարիոյ Առաջնորդ Տ. Տրդատ եպսկ.ի հրամանագիր մը ուղղելով՝ հաղորդած է որ լուծած է պսակը Ներէլ գիւղացի Ներսէս Աւետիքեանի եւ իր կնոջը Լուսանուշ Փղատեանի, արտօնելով այրը վերստին ամուսնանալու, իսկ կինը ոչ միայն այդ իրաւունքէն զրկած է, այլ եւ Ս. Եկեղեցւոյ հաղորդակցութենէ դադրեցուցած է։

—Ս. Էջմիածնի Սինոդը Անանիեանց եւ Պեսիա Դեւերման անուն երկու Հրէուհիներու Հայ. Եկեղեցւոյ անդամ ընդունուելու մասին առաջարկութիւն ընդունած ըլլալով, այդ խնդիրը ղրկեր է Կոլկասի կառավարչապետին, եւ Հայ. Եկեղեցւոյ ծէսի համաձայն մկրտելու արտօնութիւն խնդրեր է։

—Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը՝ ի պատասխանի Ս. Պատրիարքին չնորհաւորական հեռագրին, հեռագրաւ չնորհակալութիւն յայտներ է։

—Սեւերեկի քահանան եւ Թաղ. Խորհուրդը խնդրեր են Պատրիարքարանէն, որ իրենց թեմը Տիարպէքիրի առաջնորդութեան հոգեւոր իրաւասութեան ներքեւ գտնուի։

—Դուրուչէշմէի Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն ոմանք տեղափոխութեամբ պակաս եւ գործերը երկու անդամոց վրայ մնացած ըլլալով, ասոնք ալ նոր ընտրութեան հրանագ խնդրած են Պատրիարքարանէն։

—Իզմիրի Դաւառ. ժողովոյ անդամներէն պակասեալ վեցին տեղ նոր ընտրութիւն կատարուած, եւ ընտրեալները հրաժարելով պնդած են իրենց հրաժարականին վրայ։ Ժողովը ժեծամասնութենէ զուրկ գտնուելով եւ միւս կողմէ մնացած անդամներն ալ հրաժարելու հակամէտ ըլլալով, Իզմիրի Կրօն. եւ Թաղ. Ժողովները ինչ ինչ առաջարկութիւններ ընելով հրանագ խնդրեր են Պատրիարքարանէն։

—Աբրահամ էֆ. Այվազեան, որ իր տարեկան ուխտագնացութիւնը կատարուած էր Երուսաղէմ, երէկ մայրաքաղաքս վերադարձաւ՝ իր հետ բերելով Երուսաղէմի գերմանական Որբանոցէն տասը անուշիներ։ Ուխտաւոր-Թղթակիցը Երուսաղեմտուն առաջնորդեց այդ ընտանեզուրկ աղջիկները եւ յանձնեց Տ. Դէորգ եպիսկ. Երէցեանի խնամոյ։

—Երէկ տեղի ունեցաւ Պէշիքթաշի Մանկապարտէզին տարեկան հանդէսը վարժարանին մեծ սրահին մէջ։ Կը նախագահէր Տ. Բարգէն Ծ. Վրդ. Կիւլէսերեան։ Հանդէսը սկսաւ Համիտիէ քայլերգով, որուն յաջորդեցին փոքրիկներուն խաղերն ու պարերը։ Մասնաւոր գովունակութեան արժանացաւ մանաւանդ, երգախառն կատակերգութիւնը, Զարանցի Նուշանցի Խաղը իր Տիրուհւոյն դէմ, զոր փոքրիկները ներկայացուցին յաջող կերպով։ Հանդէսէն յետոյ վարժարանին տնօրէն Սուլթանեան էֆ. եւ Թաղ. Խորհրդոյ առենապետ Տրդատ պէյ Տատեան գպրոցի մասին հակիրճ տեղեկութիւններ հաղորդեցին, չնորհակալ ըլլալով ներկաներուն։ Հանդէսը փակեց Տ. Բարգէն Ծ. Վրդ. գեղեցիկ բանախօսութեամբ մը։ Ցետոյ մանկապարտէզի սանուհիներուն ձեռագործները վիճակահանութեան դրուեցան որ բաւական արդիւնաւոր եղաւ։

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՅՈՐԵԼԵԱՆ

Դում գաբուի չորս թաղերու Աղքատախնամին ի նպաստ կազմակերպուած թատերական նեղայացումը տեղի ունեցաւ երէկ Բերայի թաղապետական թատրոնին մէջ, որուն բարդեան ու օթեակները թէեւ ամբողջովին լեցուած չէին՝ բայց կ'երեւայ թէ օդին տաքութիւնը պատճառ եղած էր ոմանց, իրենց ղրկուած տոմսակը գնելով հանդերձ, դաշտային պտոյտ մը նախընտրելու գոց սըրտի ոչ ժամանցէն։

Ներկայացուած թատերախաղն էր Սիւզան Իմպեր, վաղամանօթ առամը, որուն գլխաւոր դերին մէջ Մնակեան էֆ.ի բացակայութիւնը զգալի պակաս մը կը թողուր։ Միւս դերակատարները, որպէս միշտ, յաջողապէս կատարեցին իրենց դերերը՝ հեւ ի հեւ հետաքրքրութեան մը մէջ պահելով հանդիսականները։ Ուշագրաւ էր մանաւանդ Տիկին Հէքիմեանի երեւումը, որ բաւական ժամանակէ ի վեր քաշուած կը մնար թատերաբեմէն։

Երկուսն ներկայացման հասոյթը մօտաւորապէս 100 ոսկի կը կարծուի։ Այս նիւթական գոհացուցիչ արդիւնքը ձեռք բերուած է որքան չնորհիւ այն ընդհանուր համակրանքին զոր կը վայելէ Դում գաբուի Աղքատախնամը իր կանոնաւոր գործունէութեամբը —աղքատներու դարմանման, բժշկական խնամքի, ձրի դեղի ու սնունդի հայթայթման մասին —նոյնքան նաեւ այն ջանքերուն հետեւանքով զոր ըրին Կարգադիր Մանախուսմբի անդամները, եւ մասնաւորապէս Տեարք՝ Յարութիւն Սիմոնեան, Արմենակ Փափազեան, Տիրան Մելիքեան եւ Խաչիկ Թաշճեան։

ԲԱՀԱՆԱՑԱԿԱՆ ՅՈՐԵԼԵԱՆ

Առաջիկայ Մայիս ամսոյ 4/17ին, վանատան անդամներէն Դեր. Հ. Եղիշէ Վ. Դաֆթանեան քահանայութեան 50 տարեայ Յորելեանը պիտի կատարէ։ Դեր. Վարդապետը նոյն օրն առտու՝ ըստ Սբրոպական ժամը 9էն, Բանկալթի, Վիեննայի Մխիթարեան Հարց Անարատ Յղութիւն եկեղեցին հանդիսական Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ։

Ս. Պատարագէն ետքը հանդիսակիցք Վանատան մէջ իրենց բարեմաղթութիւնները պիտի ընեն Դեր. Յոբելեար Վարդապետին։

Կը հրաւիրենք Ձեր յարգութիւնը, որ համբք մասնակցիլ սոյն ուրախական հանդիսիս։

ՎԱՆԱՏՈՒՆ ՀԱՐՑ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ
ՎԻԵՆՆԱ

Բանկալթի, Ապրիլ 28/11 Մայիս 1903

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍՔԱՆԹԻՆՈՊԼ)

ՆԻՍ, 10 մայիս.— Ամերիկեան նաւաստիները որ հիմա Վիլֆրանչ կը գտնուի, ամսոյս վերջերը Բիլ պիտի ուղեւորուի։ Բրթթն ծովակալը արդէն հրահանգներ ստացած այդ մասին։

ՈՒԱՇԻՆԳԹՐԸ.— Արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ համոզում յայտնեց թէ թէ Մ. Նահանգաց գործակցութիւնը՝ միւս տէրութիւններուն հետ, Մանչուրիոյ մէջ Ռուսիոյ արարքին նկատմամբ, անհրաժեշտ չէ։ Յայտարարեց թէ Մ. Նահանգները առայժմ սպասողական դիրք մը պիտի ունենան։

ՀՌՈՄ.— Սոֆիայէն կը հեռագրեն Սթէֆանի գործակալութեան թէ Իմբերեալի մարքիզը Սոֆիայի իտալական ընդհանուր հիւպատոս կարգուած է։

ԱԹԷՆԻ.—Լոնտոնէն կը հեռագրեն թէ Ցունաստանի Անտրէ իշխանը նշանուեր է Պաթէնպէրկի Ալիս իշխանուհիին հետ, դուստր Պաթէնպէրկի Լուի իշխանին։ (Անտրէ իշխանը 21 տարեկան է. իսկ իշխանուհին՝ 18։)

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԲԱՐԻԶ, 10 մայիս.—Պ. Մորէլ երեսփոխան ընտրուեցաւ Բա-տը-Բալէի մէջ, փոխանակ Պ. Թրուի, որուն ընտրութիւնը չէր վաւերացած։

—Ռուկիրիոյ Ֆերտինանտ իշխանը ուղղակի Սոֆիա ուղեւորեցաւ։

ՈՒԱՇԻՆԳԹՐԸ.— Ռուսիոյ դեսպանը ծանոյց Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարին թէ իր կառավարութիւնը նախատինք մը կը նկատէ՝ քննութեան պահանջումը Մանչուրիոյ մէջ ռուսական գրաւումին նկատմամբ։

ՀՌՈՄ.—Իտալիոյ թագաւորը եւ թագուհին, վաղը, Ֆիրէնցա պիտի ուղեւորին։ յետոյ Վենետիկ պիտի երթան։

—Գերման իշխանները Պէրլին պիտի դառնան։

ՄԱՏՐԻՏ. — Այսօր հոս ընտրուեցան երեք ծերակուտականներ՝ նախարարական եւ մէկ ալ ազատական կուսակցութենէն։

ԲԱՐԻԶ. — Նախարարապետ Պ. Բոմպայսմիլոցիս կը հաւաքէ այն բոլոր տարրերը որոնք անհրաժեշտ են պատրաստելու համար կիներու կրօնական միաբանութեանց վերաբերեալ օրինագիծ մը, զոր Խորհրդարանին պիտի ներկայացնէ, նստաշրջանը բացուելուն։

ՀՌՈՄ. — Կը յուսացուի որ այժմու ելմտացոյցը 32 միլիոն ֆր.ի հասոյթի առաւելութիւն մը ունենայ։

ՂԱԼԱԳԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 26 Ապրիլ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	22	14
Ամէնէն բարձր գին	»	22	14
Ամէնէն վար գին	»	22	03 1/2
Բուսէլիի երկաթուղի զոց.	ֆր.	112	62
Ամէնէն բարձր գին	»	122	—
Ամէնէն վար գին	»	122	75

ԲԱՑՈՒՄ 28 Ապրիլ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Ծ.	22	20
Բուսէլիի երկաթուղի	ֆր.	123	—
Շիրքէթի Խայրիէ		20	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէյժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քուէտի ծէէնբալ Օթմ.		—	—
Դօս. Օթմ. Շանժ է Վալէօր		0	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	30
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		6	10
» ժուիսանս		1	75
» պարտաթուղթ		492	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		491	—
Թրանսվալ		120	—
Քէրտի Ֆոնսիէ էժիբսիէն		265	50
Լավլիրում		83	—
Անատոլի երկաթուղի բաժնեթուղթ		12	35
« պարտաթուղթ	«	527	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ընդ.	111	15
» » » չէք	»	110	38
Բարիզ » »	ֆր.	22	67
» » » չէք	»	22	63 3/4
Գէրլին անտոկոս չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	06

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ընդ.	87	20
Անգլիական ոսկի	»	109	38
Ռօլ էմբէրիտ	»	90	—
Քրիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	05
Մէճիտիէ	»	—	—
Բուսպի Ղղծաղրամ	Օ. Ո.	6	60

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 9 Մայիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ		92	18
Օսմանեան Ռանթ սէռի Բ.		59	—
» » » Դ. բաց.		88	87
» » » Դ. զոց.		88	87
Օսմանեան Պանքա		12	87
Ռուսական 1890		—	—
Հելլենական 5 %		42	—
» Մենաբոյ		41	50
Պուլկարական 1888		92	—
Էժիպտիէն իւնիֆիէ		107	—
Յապոնիա		105	—
Թրանսվալ		5	12
Այտին երկաթուղի		14	—
Քոխանակագիր		25	290

ԲԱՐԻԶ, 9 Մայիս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		97	87
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	բաց. Ընդ.	29	45
	զոց. »	29	45
» » » Բ.	»	—	—
» » » Գ.	»	21	70
Օսմ. Կայս. Գաստա	ֆր.	595	—
Օսմանիէ	»	—	—
Բուսէլի երկաթուղի	»	125	—
Օսմ. մաքսատուն	»	478	—
Օսմ. Ռէյժի	»	372	—
Բրիտանիէ Թիւրք 4 %	»	—	—
Քէրտի Լիոնէ	»	1078	—
Իտալական Ռանթ	»	103	55
Սպանիական արտաքին	»	87	62
Թրանսվալ	»	120	50
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	185
Դրամ զեղց	»	—	—

ՊԷՐԼԻՆ, 9 Մայիս

Ռուսպի	ֆր.	—	—
Բուսէլի երկաթուղի	»	129	50
Ամատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103	—
Փսխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	295

ՎԻԷՆՆԱ, 9 Մայիս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	239	85
Բուսէլի երկաթուղի	»	116	75
Օ

ԲԱՂԴԱՒՈՐ ՄԱՅՐ ՄԸ

Նիհար, աղաղուն, վատոյժ, հիւանդկոխ տղաքը երբեք չէի սիրեր, միշտ կը փափաքէի գիրուկ, Թոմպուլ, զուարթ, կայտառ տղաք մեծցնել։ Կատարելապէս համոզուած էի որ ապագային ուժեղ, կայտառ և կորովի զաւակներու արժանանալու և զանոնք ամէն կարգի հիւանդութեանց դէմ պաշտպանելու համար, անհրաժեշտ էր տղայ հասակէն ուշադրութիւն ընել անոնց տրուելիք սնունդին։ Հետեւաբար, երբ մեր անդրանիկ զաւակը վեց ամսու եղաւ, հետամուտ եղայ ամէնէն լաւ սնունդը տալ անոր և բժշկի մը յանձնարարութեամբ սկսայ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՆՈՎ սնուցանել զայն։

Տղեկը մեծ խորժով կ'ուտէր այս ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՆԸ և քանի ուտէր կը գիրնար, կ'ուժգնար ու կը կայտառնար։ Այսպէս քանի մը ամիս անցնելէ վերջ, երբ ակռայ հանելու ժամանակը եկաւ, սկսանք մտահոգ ըլլալ, կարծելով որ մեր զաւակն ալ ուրիշ տղոց յատուկ ակռայ հանելու ցաւերն ու փորկաբութիւնը պիտի ունենայ, սակայն տղեկը առանց ոեւէ հիւանդութեան ակռան հանեց, խաղալով ցատկելով և չարունակեց ամիլ ու զօրանալ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՆՈՎ հինգ զաւակ մեծցուցի, երկուքը աղջիկ, երեքը մանչ, փառք Աստուծոյ ամէնքն ալ 25—30 տարիքը հասան առանց բնաւ հիւանդանալու և քաջողջ երիտասարդներ եղան. հետեւաբար իր սրտէ կը յանձնարարեմ մայրերուն որ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՆՈՎ մեծցընեն իրենց զաւակները։

Բարիզ Պօնարարթ փողոց Թ. 17
ՍԱՐԿՈՒԻԹ ԺԱՆՆԻ

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՆԸ կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարանաներու ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։

13—26

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻԱՁԱԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Դեկտեմբեր 1ին երաշխաւորեալ դոյզը՝ Ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխառութիւնները՝ Ֆր. 34,000,000

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ 600,000էն աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, և որոնց կը պատկանի բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրելոց վճարուած չահաբաժիններու գումարը՝ Ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ արիւնաբերական բոլորը մինչեւ հիմա ուրիշ որ և է ընկերութենէ կը յանձնուած բոլիսներէն աւելի տոկունդ և շահաւոր պայմանագրութիւն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է ըլլայ զբաղման, համբերդութեան, մահուան տեսակներուն և պատճառին, անձնազոհութեան և մինչեւ իսկ պատերազմի առեն։ Տիեզերական բոլիսը կ'երաշխաւորէ փոխառութիւններ 3 տարի ապահովագրեալ վճարելէ յետոյ, առանց յետագայ ապահովագրեալն հաշուի առնելու. այս փոխառութեանց գումարները դատ դատ նշանակուած են բոլիսին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերջանին չարունակելու առանձնաշնորհումը, յետոյ ապահովագրները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով. մէկ տարիվար ընելէ յետոյ իրաւունք կորուստ չկայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար. այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հասուցուի ամբողջութեամբ, առանց հարուի առնելու անվճար մնացած ապահովագիններու։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայմանն ալ ունի. որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար գրեցէք։

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
ՊՇՆԻՀ Պատուիրակ
Ա. ՋՈՒՀԱՏԵԱՆ

Գալաթա, Հուքիթ Խան
Վայդոտա փողոց, Վիթալիս Խան
Գալաթա

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստոս, 1892
Թուականը
(20 սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի Խան, Բարձէյ Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի Ճամի Հաւուզը փողոց, Օսմ. Նամակատան դէմը։

Դեր-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զաւօխ
Մարրուճճըլար, Զարշըը Խան, Թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։ 194

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈՓԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ
ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ին
Կ. ՊՈԼԻՍ
Թահսաֆալէ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՆ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ ու Եւրոպայի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենաոլորք հոտեղէններ ինչպէս նաեւ Թուալէթի հոտաւէտ և լուացքի պարագաներ։

Տեսակի ազնուութեան մասին Եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանքներ դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու գերազանց ժամանակութիւնը։ Փափաքողներուն քաթալոկը ձրի կը ղրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրոսթի Պաք և Կ. Ինճիճեան Որդիք վաճառատունները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի սորեւ, ուր պիտի գտնեն նշանչներու ցուցադրութիւն մը՝ ապրանք եղած բոլոր տեղեկութիւններով.

ԲՈՐԻՋ.— Պ. Պ. Լաքարիէռ Որդի եւ Ընկ. 28.—Ռիւ Շաճօտէօն։
ՊՈՍՊՈՌ.— Պ. Պ. Ապաք եւ Ընկ.
ԱԶԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.— Պ. Մ. Գալֆեան.
ԳԱՀԻՐԷ.— Պ. Հ. Ռոզանսկայ.
ՌՈՒՍՃՈՒԿ.— Պ. Պ. Գ. Ինճիճեան Որդիք.
ՎԱՐՆԱ.— Պ. Պէռոն Արտիֆի
ՋՄԻՐՆԱ.— Պ. Հայնրիխ Վառնինկ.
ՍԵԼԱՆԻԿ.— Պ. Ֆիլօ Էէրնանտէզ.
ԻՍԿԵՌԻԱ.— Պ. Մ. Գափուանօ.
ՊԷՅՐՈՒԹ.— Պ. Ֆրանսէլ Շիֆֆիներ.
ՍԱՄՍՈՆ.— Պ. Պ. Պեորսոսան եղբարք.
ՏՐԱԳԻԶՈՆ.— Պ. Արիս Գ. Ինճիճեան.
ՍԵՌԱՍՏԻԱ.— Պ. Պ. Վ. եւ Ս. Մեծատուրեան.
ԻԶՄԻՏ.— Պ. Յակոբ Մոսմ.եան.
ՌՈՏՈՍԹՕ.— Պ. Յակոբ Բռօվատալ.

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Կահաւորման յատուկ ամեն տեսակ ապրանաց

Ղալաթիա, Թիւնէլին քովը, Մէրթէվանի փողոց Իղդէթ Փաշա Խանի կից, Թիւ 16

Նոր հաստատուած սոյն մթերանոցներուն մէջ կը գտնուին անգլիական գորգեր, տոքումա եւ Թուչեայ գորգեր, «քէչէ»ներ, «Թիւլ» վարագոյրներ, սդորներ, քորնիշներ, գեղեցիկ մուշամպարներ եւ զանազան տեսակներով ճոխ կերպասներ, մահճակալներ, աթոռներ ու հայելիներ։ Կը վաճառուի յարգոյ հասարակութեան չատ դիւրամատչելի պայմաններով, ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄՈՒՆՔՈՎ

635 ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆ

ՄՈՍ
ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերբուլի, Ֆորսոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող օդանաւք։

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Բամսէգ	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրթիս	2400
Թէյպրը	3000	Օսայրիս	2250
Թեանորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Մֆինրս	2000
Օսմանլի	3000	Գասրընի	1500
Մարքօնիս	2500	Գիլէտ	1500

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՕԼ և ԸՆԿ
Ուէթոլ Խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
194 31. Ճէյմս Սթրիթ Լիվերպուլ

ՖՐԼԷ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերբուլի եւ Արեւելից միջեւ բանող օդագ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքտորիան	10500	Ֆլավիա	3500
Ռամէնեան	10500	Էմիրիշիրն	3500
Թէնդրիան	10500	Արրժ.ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալժէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գոլոմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճորճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Ֆասդոնիան	8000	Ալգաշիրն	2500
Ֆիրմինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինեռ	900
Վավոնիան	3700	Օրորդ	800
Ֆլամինեան	3700	Լիսպոն	800
Նապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար ի բնոյ հրահանգը ղրկել լոգնուն ժամանաւէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրա մաքսատան հին տեղը
600

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՌՈՒՍ

Սմէնէն կատարեալը, ամէնէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր Քրանսական հանրագիտարաններուն ամէնէն լաւ պատկերազարդուածը։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, նպատակ ունի գոհացում տալ այն անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր Թուով հատորներով, լուրջ կատարեալ և իրականաբար նոր հանրագիտակ բառարան մը։ Ականաւոր գրագէտներէ և գիտուններէ շարադրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին հիմնարկութիւնները։ Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով պատրաստուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և թիթեղաց, երկրաչափական պատկերներու, կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ)։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երեսնոց, իւրաքանչիւրը 50 սանթիմ տեսակով կը հրատարակուի, և 1897 Ապրիլ 1էն ի վեր չաբթէ շաբաթ լոյս կը տեսնէ։ Առ նուազն 400 տեսակ պիտի ըլլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն. բաժանորդները կրնան եթէ նախամեծար համարին, գործը ընդունիլ 10 տեսակ բաղկացեալ անկաղմ սեռիներով, անկաղմ կամ կազմուած հատորներով, իրենց հրատարակութենէն վերջ։ Առաջին երեք հատորները արդէն ծախու են։

Պայմանաւոր բաժանորդագրութիւնը նեռեւեալն է. { 190 ֆրանք առանձին տեսակներով կամ սեռիներով եւ կամ ձրդնակազմ / 225 ֆրանք կազմուած հատորով, (demi-chagrin), կարմիր, սեւ կամ կանանչ

Վճարումը կ'ըլլայ (Բարիզի վրայ մանատներով) չորս անգամէն, իւրաքանչիւրը հաւասար, այսինքն վեց ամիսը անդամ մը։ Գրանցումը որ առաջին վճարումը ըլլայ ստորագրուած օրը։

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրուելով, ստորագրողը դերծ կը մնայ ապագայ գիրի բարձրացումներէ, նոյն իսկ եթէ աւելի պրակներ ալ հրատարակուելու ըլլան։

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՌՈՒՍ, Բարիզ, Մօնբառնասֆոդոց, թիւ 17։ Անդրադարձին 16 երեսնոց պրակ մը՝ իբր նմոյշ պիտի ղրկուի ձրիաբար։ 587

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻԴԻ
ՄԻԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋՕՐԻ ՀՌՕՉԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ
SANTAL MIDY

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻԴԻ

Անշնաս. կը ջնջէ գոնոռէան, փիպէր, նիւրալգիաները, 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսումները. յոյժ արդիւնաւէտ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանց քարաբերման, արիւնամիզութեան, առանց միջոցաւ պատճառելու զոր առաջ կը բերեն անդուստ և ուրիշ դեղերու հետ խառն սանդալները։

Ամէն քարտիւլ ՄԻԴԻ անունը կը կրէ։
Ամէն դեղատանի

A.

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՑԹԱՑԹԻՂ

THE SINGER MANUFACTURING ie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բերա (1. Մեծ փողոց, Պոն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին
(2. » » Գալաթա Սէրայի դիմաց։
Գալաթա (1. Սինկէր խան Թիւնէլի ետեւ
(2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս (1. Սուլթան Համամ թիւ 2
(2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար Զարշը պոյը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդրոնական վաճառատունը կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարդիս պէյ Տիզուի տունը։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒԱՌ

Ընդարձակ Հալի, Կ. Պոլսոյ եւ Օսեանայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Գոգօ	1011	Մալմօ	724	Բօգարիօ	186
Ալէքթ	3607	Գոնկօ	2906	Գրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Ծարֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	775	Մարգէլլօ	3709	Ծիրքիս	1735
Արիոսգօ	2271	Ցիտօ	4311	Հիտալիօ	1581	Միքատտօ	3557	Միլվիս	1193
Գասանօ	1822	Յօմինօ	937	Հինաու.	3720	Միլօ	1057	Մէքբօ	1200
Գորոտինօ	1264	Յուրօ	2383	Հօրատիս	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Գրավօ	1076	Յարդօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիւնօ	841	Ցինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Փօքիս	3827
Գրէֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտանօ	5540	Օհիս	4100	Փօլէտտօ	1470
Դէյրօ	1671	Էլեոորատտօ	1520	Ճիւնօ	1080	ՕնՔարիս	4036	Փորքիտտօ	487
Գալիբաս	1337	Էրազօ	1841	Քէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտտօ	954	Քօլբինօ	2307	Քալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Դագօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնօ	1700	Թոլօ	510	Վօլտ	1289
Զիրակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէտ	1053	Ռիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Միսէլլօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4532	Լէբանոր	2272	Ռինալտտօ	1663	Եէտտ	1850
Գլիտ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Ռօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գոլոբատտ	4235	Գիդանօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Ռօմէօ	1789		

Գլատ գ գենուը, նաւապետ Պէլտինկ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած է։
Գլիտ գոգենուը, նաւապետ Սբլեն, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած է։
Հերաշիս գոգենուը, նաւապետ Գլօֆթ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուի ամսոյս 8էն։
Վասքօ գ գենուը, նաւապետ Կ.էյն, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուի ամսոյս 17էն։
Քասբէլլօ գոգենուը, նաւապետ Կրէյամ, ընդհանուր վաճառքով Նիւ Եորքէն հոս կը սպասուի ամսոյս 10էն։

Դիմել առ գործակալ Ճ. ՀԻԼՏ ԷՆԻՐՅՕՆ
Թ. 23—24 Քուչուք Միլլէթ խան Գալաթա 377

COMP RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce.
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւարարաւան երթեւեկութիւններ

Դշ. 29/12 Օսէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
Դշ. 30/13 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ, ճաղորդագրութիւն Աղեքսանդրիայէն Բոր-Սայիտ, Նաֆա, Գէրուզ, Թարապուլուս-Շամ
Դշ. 30/13 Գուրիազ, Վառնա, Օտեսա ժամը 3ին յետ միջօրէի։
Երշ. 1/14 Ինէպոլու, Սինոպ, Սամսուն, Տրապիզոն, Բիրէ, Կիրասոն, Տրապիզոն, Բիրէ, Սամսուն, Սինոպ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ուր. 2/15 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Շբ. 3/16 Տարտանել, Միտիլիլի, Իզմիր, Թարապուլուս-Շամ, Գէրուզ, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին յետ միջօրէի։

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՒԹԷԱՆ ԵՒ ՀԱՅՑԿԱՅԻՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.
ԴԱՍԱՏԻՈՒԱԾ ՇՈՓԵՆԱՒԵՐ

Մայիս 11ի Անգաղոլի, Ամսա եղերքի
ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Մայիս 12էն Անգաղոլի, ուղ. Մարսիլիա
Ծանոթ. ապրանքի Բարիզի համար։
Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Բ. կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութիւն կրնաք գտնել Գորդակալին Բոք Հանի Քարաքեան ժամ։ 516 Թ. ՌԷՅՈՒՆ

ՔՈՒՆԱՐԴ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ
Որ ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվերբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	[illegible]
Սաքսոնիա	18900	Քանպարնիա	[illegible]
Լուքանիա	12950	Վէրրա	[illegible]
Լամբանիա	12950	Բավարա	[illegible]
Ուելթանիա	8845	Թիրիա	[illegible]
Ուվարիա	8128	Միրրիա	[illegible]
Էնդուրիա	8120	Սամարիա	[illegible]
Ոէրվիա	7392	Ալէքսա	[illegible]
Ուրանի	7269	Եէրպաուրկ	[illegible]

Շերպուրկ գոգենուը, նաւապետ [illegible] ընդհանուր վաճառքով Լիվերբուլ հոս կը սպասուի մայիս 15ին։

Դիմել առ ՀՈԼԻ և Սիկիկ
Joly et Seagor

Մէյմանէթի խան, թիւ 6, 7, 8, Նոր Թաղ, Գալաթա Ֆրանսական փողոց։ [illegible]

Աբեղանատէր ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ԹԵՐԹՕՆ "ԱՐԵՒԵԼՔ,,Ի (35)

ՖՈՐԹԻՒՆԷ ՏԻՐ ՊՈՒԱՆՈՎ

ԿՏՐՈՒԱԾ ՁԵՌՔԸ

ԹՕՐԹԱԼԻ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Դ

—Զայն մերժելու վիլոը ինայեցէք ինծի. բան մը չեմ խնդրեր ձենէ։ Պարզապէս փորձել կ'ուզէի ձեզ. կ'երեւայ թէ իրաւունք չունիմ եղեր։ Խորհելու էի թէ այդ գոնարեպէնը յիշատակի մը արժէքը չունէր միայն, այլ նաեւ թանկագին բան մըն էր ան, իրրեւ ոսկի. խորհելու էի որ դուք էրիկ մարդերդ բնաւ չէք վարանիր գնուած զգացումով ամբաստանել կին մը եւ թէ իմ բրած փորձս չանու համար եղած փորձ մը պիտի նկատէիք։

—Կը բողոքեմ, գոչեց Մաքսիմ, այդ յստակ ու յարգալից լեզուին վրայ զարմացած, երբեք առանկ գաղափար մը չունեցայ, եւ եթէ ընտանեկան յիշատակ մը չըլլար այս ապարանքը...

—Կ'ուզեմ մէկդի թողունք ապարանքի այդ խնդիրը։ Եւ քանի որ ուզեցիք ընկերանալ ինծի, մինչեւ վերջը ընկերացէք։ Կը խոստովանիմ թէ չատ ապաշաւութեան մէջ չպիտի ղդայի ինքզինքս, եթէ սիրուած ըլլայի առանձինն երթալ մնացեալ ճամբան։ Երբեք չէ պատահած որ այսքան ուշ տուն դառնամ հետիոտն. չէի կարծեր որ այսքան ամայի ըլլային այս փողոցները։

—Օ, իրոք, մի վախնաք բնաւ, ըսաւ Մաքսիմ, որ կը ջանար քաղաքավարութեամբ փարատել իր վարանումին առաջ բերած տպաւորութիւնը։ Աւելի քան երբեք չեմ խորհիր բամնուիլ ձենէ. մնաց որ վանգ չկայ բնաւ։

—Վրաս կը խնդա՞ք։ Ծառուղիէն անցնելէն յետոյ, սկսան մեզի հետապնդել, կարծեմ։

Մաքսիմ ետին դարձաւ եւ ոչ ոք տեսաւ։ Իրեն այնպէս թուեցաւ որ հեռուն քանի մը մարդիկ կը յառաջանային տուներուն երկայնքէն, եւ հանդիպակաց մայթին վրայ տղայ մը հանդարտօրէն ֆ կը քալէր։

Ատոր համար մտատանջ ըլլալու հարկ չկար. ուստի ծիծաղելով ըսաւ.

—Կ'ուզեի որ ձեզ պաշտպանելու առիթ մը ներկայանար։ Բարեբաղդաբար, չեմ կարծեր որ յարձակում գործեն ձեր վրայ։ Ձեր ընկած թաղը չատ բազմամարդ է այս պահուս, բայց Պոնտիի անտառն ալ է, եւ այն պատուական մարդիկն ալ զոր կը նշմարեմ հոնա, իրենց բնակարանները դառնալու երեւոյթը ունին։ Աւելի մօտէն պիտի հետեւէին մեզի, եթէ զէշ դիտաւորութիւն ունենային։

—Թո՛ղ ըլլայ, մենք քալերնիս փութացնենք, կ'աղաչեմ։ Հարիւր քայլ միայն մնացած է։ Երկրորդ փողոցին մուտքին վրայ կը բնակիմ, ոչկողմը։

—Թեւս մտնել կ'ուզէ՞ք նորէն։

—Ո՛չ, շնորհակալ եմ։ Ձեր ապարանչանը անհանգստութիւն կը պատճառէ ինծի։

—Այդ ապարանչանին եռեւէն ինկեր էք։ Այդքան չպիտի զգաղէիք անով, եթէ գիտնայիք որ ինչո՛ւ համար կարեւորութիւն կու տամ անոր։

—Ձեմ ուզեր գիտնալ։

—Եւ ոչ ալ դիս վերստին տեսնել կ'ուզէք, այնպես չէ։ Հինգ վայրկեանէն գիշեր բարի պիտի մաղթէք ինծի, եւ ամէն ինչ պիտի վերջանայ։ Իմ վէպս պիտի աւարտի թերթօնի առաջին թիւէն իսկ։

—Ամէնէն կարճ պատմութիւնները միշտ լաւագոյնները կ'ըլլան։

—Սակայն սկզբնաւորութիւն մը ունենալու են։

—Միասին կատարած այս պտոյտնիս բանի տեղ չէք դներ։

—Սկզբնաւորութիւն մը չէ ասիկա, այլ յառաջաբան մը։

—Ցաւախ յառաջաբանը դիրքէն աւելի կ'արժէ։ Կարծեմ թէ այստեղ չատ յարմար է կողոպտուելու համար։ Մօտեցող ոտնաձայներ կը լսեմ։ Ցառաջանանք։

Անցան էին այն վայրէն, ուր Վիլիէ ավէնիւն կը խաչաձեւէ Մալէրպ ծառուղին։

Մաքսիմ կը խորհէր թէ գեղուհին չատ հեռուները կը տանէր զինքը։ Այդ տեղուանքը ծանօթ չէին իրեն. այդ ամայի ճամբաներուն մէջ կորսուած էր, ու մը տուվի կը հարցնէր թէ այդ զդայիկ ուղեւորութիւնը ե՞րբ վերջ պիտի գտնէր։

Եւ դառնալու հակամէտ չէր, եւ կը վախնար որ կառք ալ չպիտի կրնար գըտնել. այդ անծանօթուհին ճամբու պիտի դնէր զինքը անդիմադրելի ու ինք վրայ պիտի տար, իր կնանաճոյութեան պատճառաւ։

—Սասիկ սիրային արկած մը՝ զոր չպիտի կրնամ պատմել տոքթ. Վիլլանոսի, կ'ըսէր Մաքսիմ մտովի եւ դժկամակութեամբ։ Ցաջողելուս վրայ վստահ էի եւ հիմա ծաղրուծանակ կ'ըլլամ։ Եթէ խոնական ընթացք մը ունենայի, պարտուած համարելով ինքզինքս՝ չպիտի ուզէի նորէն տեսնել այդ կինը։ Այո՛, այդպէս է, բայց չատ ալ դեղեցիկ է. եթէ ես ինքզինքս կը ճանչնամ, անոր օձիքը չպիտի թողում. նորէն պիտի ուենամ զայն, եթէ նոյն իսկ դիմայի կնոջս ինքնութիւնը հասկնալու համար իրլլայ ատիկա։ Անտարակոյս բաղդախնդիր մը չէ այս կինը, քանի որ լաւագոյն ընկերութեան մը պատկանողի լեղուն եւ ձեւերը կը գործածէ. դրաւ կը դնեմ որ ինծի բսած անունը կեղծ է։ Կին մը ժիւսթին Սէրման չի կոչուիր, երբ բարձրագոյն դասակարգի պատկանող կնոջ մը պէս կը խօսի։ Ձեմ գիտեր թէ ի՞նչպէս վայրկեան մը հաւատացի թէ ապարանչանս ձեռքէս կորցրել կ'ուզէր իրր նուէր։

—Վերջապէս անվտանգ հասանք մրրմնջեց անծանօթուհին։ Աւասիկ այն փողոցը ուր կը բնակիմ. հիմա ինծի կը մնայ շնորհակալութիւն յայտնել ձեզի՝ ընկերակցած ըլլալնուդ համար։ Ցիմարիտ ծառայութիւն մը մատուցիք, գիտեմ ու կը խոստովանիմ թէ ծաղրելի բան է բրածը... բայց կը վախնայի այս իրիկուն։

—Ձեր փողոցը երկար է, ըսաւ Մաքսիմ, եւ եթէ փողոցին միւս ծայրը կը բնակիք...

—Ո՛չ, պարոն։ Բնական տունս երկու քայլ անդին է... հոսկէ կը տեսնուի։

—Անշուշտ չպիտի արգիլէք զիս, մինչեւ ձեր դուռը ընկերանալու։

Մանկամարդ կինը վարանեցաւ պահ մը, բայց քիչ յետոյ պատասխանեց.

—Այդ շնորհը մերժել կարելի չէ, ձեզ այսքան հեռուները տանելէ յետոյ։ Նկէք։

Մաքսիմ հետեւեցաւ կնոջ, որ բանկան լայն ճամբէ մը կը յառաջանար. փողոցին մէկ եզերքը կը գտնուէին պարզ գետիններ, իսկ միւս եզերքը՝ լաւ երեւոյթով տուներ։

Մեծ ու նոր տուներ կային հոն, միջակորեար դասակարգի մարդոց բնակութեան յատկացուած։ Նորաշէն քանի մը բնակարաններ եւս կը գտնուէին ամէնքն ալ միեւոյն ձեւով ու մեծութեամբ։

Անծանօթուհին ամէնէն մօտիկ շէնքին կողմը ուղղուեցաւ, փոքր դրան մը առջեւ կանգ առաւ, որ չէնքին վերի կողմը կը գտնուէր։ Փոքր բանալի մը հանեց գրպանէն՝ զոր փականքին մէջ խրեց։

—Այս դռնէն նե՞րս մտնելու է։ Մի պատիւ ունենամ ձեր կողմէ ընդունուելու, հարցուց Մաքսիմ։

—Զբի թէ պիտի ընդունիմ ձեզ, պատասխանեց կինը ակամայ։

—Ո՛չ, բայց կը յուսամ թէ չպիտի ուզէք վնասեցնել զիս եւ ինձ պիտի թողուք այցելութիւն մը տալու։

—Ե՞րբ։

—Վաղը։

(Շարունակելի)